

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA HOTELI MAKARSKA D.D. MAKARSKA

Banovac, Mate

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of
Sibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:043202>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova
Veleučilišta u Šibeniku](#)

**VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENT
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENTA**

Mate Banovac

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA HOTELI MAKARSKA D.D.
MAKARSKA**

Završni rad

Šibenik, 2019.

**VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENT
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENTA**

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA HOTELI MAKARSKA D.D.
MAKARSKA**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

Mentor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Student: Mate Banovac

Matični broj studenta: 1219051689

Šibenik, rujan 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	6
2. OPĆENITO O PODUZEĆU HOTELI MAKARSKA D.D.....	7
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	9
4. ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	10
5. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	13
5.1. Horizontalna i vertikalna analiza bilance.....	14
5.2. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka.....	21
5.3. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima.....	29
6. FINACIJSKI POKAZATELJI.....	33
6.1. Pokazatelji likvidnosti.....	34
6.2. Pokazatelji zaduženosti.....	37
6.3. Pokazatelji aktivnosti.....	41
6.4. Pokazatelji ekonomičnosti.....	44
6.5. Pokazatelji profitabilnosti.....	46
7. SINTETIZIRANI NALAZI ANALIZE.....	50
7.1. Bilanca.....	50
7.2. Račun dobiti i gubitka.....	50
7.3. Izvještaj o novčanom toku.....	51
7.4. Sustav finacijskih pokazatelja.....	52
8. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE FINACIJSKOG STANJA, PROFITABILNOSTI I NOVČANIH TOKOVA.....	53
9. ZAKLJUČAK.....	55
LITERATURA.....	56
POPIS SLIKA.....	58
POPIS TABLICA.....	59
POPIS GRAFIKONA.....	61

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA HOTELI MAKARSKA D.D. MAKARSKA

MATE BANOVAČ

8. dalmatinske udarne brigade 4; mbanovac@vus.hr

Sažetak rada:

Analiza financijskih izvještaja sastoji se od primjene analitičkih pravila i tehnika kako bi se kroz njihova mjerenja mogle donositi pravodobne i korisne odluke za poduzeće. Korisnici financijskih izvještaja mogu biti država, investitori, kreditori, zaposlenici itd. Poduzeće Hoteli Makarska d.d. osnovano je 1952. godine sa sjedištem u gradu Makarskoj, a osnovne djelatnosti s kojima se poduzeće bavi su pružanje usluga smještaja, hrane i pića. Poduzeće nema problema sa likvidnošću i solventnošću te kao takvo može poslužiti kao dobar primjer u poslovanju. Poduzeće kontinuirano radi na poboljšanju svoje ponude i usluge te tako provodi niz investicijskih mjera koje se odnose prvenstveno na ulaganje u hotelsku infrastrukturu. Poduzeće je također vrlo sigurno za ulaganje jer zadovoljava sve sigurnosne kriterije kako bi se to ostvarilo.

(56 stranica/ 3 slike/ 45 tablica/ 22 literaturna navoda/ jezik izvornika: hrvatski)

Rad je pohranjen u: Knjižnici Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: analiza financijskih izvještaja, Hoteli Makarska d.d., turizam

Mentor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Rad je prihvaćen za obranu:

BASIC DOCUMENTATION CARD

Polytechnic of Šibenik
Department of Management
Professional Undergraduate Studies of Management

Final paper

FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS OF HOTELS MAKARSKA PLC. MAKARSKA

MATE BANOVAČ

8. dalmatinske udarne brigade 4; mbanovac@vus.hr

Abstract:

Analysis of financial statements consists of applying analytical rules and techniques to make timely and useful decisions for the company through their measurements. Users of financial statements can be government, investors, creditors, employees, etc. Company Hoteli Makarska plc. was founded in 1952 with its headquarters in the town of Makarska, and its main activities are providing accommodation, food and beverages. The company has no problems with liquidity and solvency and as such can serve as a good example in business. The company is continuously working to improve its offer and service, thus implementing a series of investment measures related primarily to investment in hotel infrastructure. The company is also very safe to invest in because it meets all the security criteria to achieve it.

(56 pages/ 3 figures/ 45 tables/ 22 references/ original in Croatian language)

Paper deposited in: Library of Polytechnic of Šibenik

Keywords: financial statement analysis, Hoteli Makarska Plc., tourism

Supervisor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Paper accepted:

1. UVOD

Cilj ovog završnog rada se odnosi na analizu financijskih izvještaja poduzeća Hoteli Makarska d.d. sa sjedištem u Makarskoj. U ovome radu će se detaljno utvrditi poslovanje poduzeća te njegov poslovni položaj te ispitati eventualne uzroke lošeg poslovanja. Kako bi dobili potrebnu informacijsku podlogu vezanu za poduzeće Hoteli Makarska d.d. vrlo je važno provesti detaljnu analizu poslovanja kroz financijske izvještaje kako bi se u budućnosti mogle donositi odluke za poboljšanje poslovanja i razvoja poduzeća.

Kako bi se analiza financijskih izvještaja provela kvalitetno, detaljno i točno vrlo je važno odlično poznavanje metoda i tehnika za njihovu analizu. Među najvažnijim analizama spadaju horizontalna i vertikalna analiza bilance te računa dobiti i gubitka te analiza pomoću financijskih pokazatelja.

S obzirom na današnje globalne ekonomske nestabilnosti te poslovne rizičnosti vrlo je bitno za samo poduzeće te njegove poslovne partnere pravilno i detaljno provesti analizu financijskih izvještaja na temelju kojih će se planirati te odlučivati o budućim poslovnim koracima. Za samo poduzeće je važno osim poboljšanja poslovanja i povećanja profita smanjenje poslovnog rizika na koje može utjecati donošenjem pravodobnih i konkretnih odluka temeljem analize financijskih izvještaja.

U pisanju rada, točnije u analizi financijskih izvještaja poduzeća Hoteli Makarska d.d. koristiti će se temeljni postupci analize financijskih izvještaja, a to su: horizontalna analiza (pomoću koje će se sagledati tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija), vertikalna analiza (ona omogućuje uvid u strukturu financijskih izvještaja, tj. pozicija u jednoj godini), te analiza pomoću financijskih pokazatelja (prikazuje pokazatelje likvidnosti, solventnosti, zaduženosti, ekonomičnosti.)

Rad se sastoji od 3 dijela; u prvome dijelu se navode općenite informacije vezane za poduzeće (sjedište, vlasnička struktura, poslovna djelatnost), u drugome dijelu prikazuje se analiza financijskih izvještaja u periodu od (2015. do 2018. godine), a u trećem dijelu se navode sintetizirani nalazi analize te preporuke za poboljšanje poslovanja i smanjenje poslovnog rizika.

2. OPĆENITO O PODUZEĆU HOTELI MAKARSKA D.D.

Hoteli Makarska su dioničko društvo osnovano 1952. godine sa sjedištem u gradu Makarskoj na adresi Šetalište dr. Franje Tuđmana 1. Poduzeće je sa svojim radom pridonijelo pozicioniranju grada Makarske i njegove bliže okolice kao atraktivnoj turističkoj destinaciji. Društvo u svom sastavu ima tri hotela, a osnovna djelatnost im je pružanje usluga smještaja, hrane i pića.

Poduzeće je osnovano kao javno dioničko društvo te su u skladu sa tim svi podaci javno dostupni i transparentni.¹

Na dan 31.12.2018. godine poduzeće je imalo 183 zaposlenika, a od toga 143 stalno zaposlenih te 40 sezonskih radnika.

Hoteli Makarska svoju osnovnu djelatnost pružanja usluga smještaja, hrane i pića obavljaju na prostoru makarske regije. Hoteli Makarska raspolažu sa svoja 2 hotela, te jedno turističko naselje, a to su: Valamar Meteor Hotel 4*, Dalmacija Sunny Hotel 3* i Rivijera Sunny Resort by Valamar 2*.

Hoteli Makarska sa svojom smještajnom ponudom čine 43% ukupne ponude smještajnih kapaciteta na području grada Makarske.²

Valamar Meteor Hotel 4* je prvo ime makarskog turizma, raspolaže sa 277 soba, wellness centrom, otvorenim i zatvorenim bazenom, kongresnim dvoranama, zimskim vrtom, kavanom, restoranom te barovima. Također, pozornost pridodaju i organizaciji kongresnih događaja te događaja poput vjenčanja, rođendana, obljetnica...³

Dalmacija Sunny Hotel 3* je hotel koji ima 190 soba, wellness centar, otvoreni bazen i bogati animacijski program. Hotel se nalazi 30 metara od atraktivne šljunčane plaže.

Rivijera Sunny Resort 2* se nalazi na 2 minute hoda od plaže. Resort je hotelsko naselje i teniski centar sa 258 soba smještenih u masliniku sa 258 stabala masline! Rivijera je izvrstan izbor za dječje ekskurzije, sportske grupe i vesele putnike koji znaju uživati u prirodi. Sadrži 8 vanjskih i 2 natkrivena tenis terena čine najveći teniski centar u Makarskoj te su na raspolaganju svim gostima bez obzira jesu li profesionalci ili početnici. Hotel Rivijera Resort je paviljonskog tipa (9 paviljona), smješten u borovoj šumi, na zapadnom kraju grada, 800 m od centra, u blizini

---

¹ Osnovni podaci Hoteli Makarska d.d. su: Sjedište – 21 300 Makarska, Šetalište dr. Franje Tuđmana 1; Osnovna djelatnost - 55.10 Hoteli i sličan smještaj; Pravni oblik – dioničko društvo; OIB: 27644797914; Matični broj - 3324877; RegistarSKI sud - Trgovački sud u Splitu; Temeljni kapital: 223.894.000,00 kuna - uplaćen u cijelosti; Godina osnivanja: 1975.; Broj dionica: 1.119.470 kom. nominalne vrijednosti 200,00 kuna; <https://www.hoteli-makarska.hr/hr/kontakt> 12.05.2019.

² <https://www.tportal.hr/biznis/clanak/valamar-od-cerp-a-preuzeo-hotele-makarska-foto-20180404>

³ <https://www.hoteli-makarska.hr/hr/nasi-hoteli/hotel-meteor> 12.05.2019.

mora, na najljepšem dijelu makarske plaže, a sadržaji s kojima raspolaže su: klimatizirani restoran, kavana, restoran, trgovina, TV sala, mjenjačnica, sef, terasa, mjenjačnica, sef; sportska animacija: tenis tereni, stolni tenis, mini golf, igralište za igre s loptom, sportovi na vodi; animacija za djecu (dječji klub za djecu 4-14 g.), glazba i večernja animacija 6 puta tjedno.⁴

Tablica 2.1. Udio poduzeća Hoteli Makarska d.d. u djelatnosti prema ukupnom prihodu (2017.)

RANG	NAZIV PODUZEĆA	UDIO U TOP 10	UDIO U DJELATNOSTI
1.	Valamar Riviera d.d.	27,29%	11,57%
2.	MAISTRA d. d.	17,42%	7,39%
3.	PLAVA LAGUNA d. d.	9,43%	4%
4.	ISTRATURIST UMAG, d. d.	8,58%	3,64%
5.	Arena Hospitality Group d.d.	8,01%	3,39%
6.	JADRANSKI LUKSUZNI HOTELI d.d.	7,84%	3,32%
7.	HUP-ZAGREB d.d.	5,84%	2,48%
8.	SOLARIS d.d.	5,75%	2,44%
9.	LIBURNIA RIVIERA HOTELI d. d.	5,2%	2,21%
10.	JADRANKA HOTELI d. o. o.	4,64%	1,97%
38.	HOTELI MAKARSKA d.d.	1,26%	0,53%
	OSTALI	-	57,59%

Izvor: Bisnode analiza poduzeća Hoteli Makarska d.d., <http://nova.poslovna.hr>, 12.05.2019.

Tablica 2.2. Udio poduzeća Hoteli Makarska d.d. u djelatnosti prema EBIT (2017.)

RANG	NAZIV PODUZEĆA	UDIO U TOP 10	UDIO U DJELATNOSTI
1.	Valamar Riviera d.d.	20,06%	10,64%
2.	MAISTRA d. d.	17,93%	9,51%
3.	PLAVA LAGUNA d. d.	11,2%	5,95%
4.	ISTRATURIST UMAG, d. d.	10,2%	5,41%
5.	Arena Hospitality Group d.d.	8,91%	4,73%
6.	JADRANSKI LUKSUZNI HOTELI d.d.	7,16%	3,8%
7.	PUNTA SKALA d.o.o.	7,1%	3,76%
8.	TURISTHOTEL d.d.	6,52%	3,46%
9.	HUP-ZAGREB d.d.	5,6%	2,97%
10.	SUNČANI HVAR d.d.	5,32%	2,82%
37.	HOTELI MAKARSKA d.d.	1,02%	0,54%
	OSTALI	-	46,95%

Izvor: Bisnode analiza poduzeća Hoteli Makarska d.d., <http://nova.poslovna.hr>, 12.05.2019.

⁴ <https://www.azurtours.hr/ljetovanje-jadran/sjeverna-i-srednja-dalmacija/ljetovanje-makarska-rivijera-resort/9372/> 12.05.2019.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

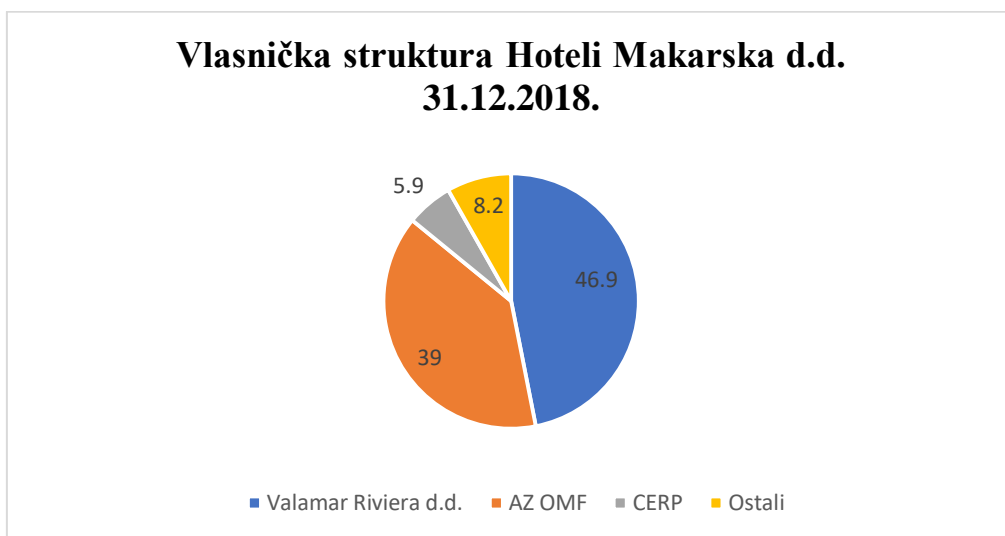
Poduzeće Hoteli Makarska d.d. nalazi se u privatnom vlasništvu. Dioničkim društvom u 2018. godini upravlja Joško Lelas, predsjednik uprave te Anđelko Škrvce, član uprave. Organe društva čine glavna skupština s predsjednikom Željkom Kordićem, nadzorni odbor te uprava.⁵ Temeljni kapital poduzeća na dan 31.12.2018. čini 1 119 470 dionica nominalne vrijednosti 200 kuna. Vlasničku strukturu čine dioničari na čelu s Valamar Rivierom d.d., AZ OMF, CERP i ostali dioničari.

Tablica 3.1. Vlasnička struktura Hoteli Makarska d.d. na dan 31.12.2018.

DIONIČARI	DIONICA	%
Valamar Riviera d.d.	525.379	46,9%
AZ OMF	436.594	39,0%
CERP	66.209	5,9%
Ostali	91.288	8,2%
UKUPNO	1.119.470	100,0%

Izvor: *Izrađeno prema tromjesečnom izvještaju i konsolidiranom izvješću grupe Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu*

Grafikon 3.1. Vlasnička struktura Hoteli Makarska d.d.

Izvor: *Izrađeno prema tromjesečnom izvještaju i konsolidiranom izvješću grupe Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu*

⁵ <http://www.zse.hr/userdocsimages/financ/HMAM-fin2018-4Q-NotREV-N-HR.pdf> 12.05.2019.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Važnost analize financijskih izvještaja razmatra se u prvom redu s aspekta upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća. Onda prethodi procesu upravljanja ili preciznije prethodi procesu planiranja koji čini sastavni dio upravljanja. Analiza financijskih izvještaja dakle stvara informacijsku podlogu za potrebe upravljanja odnosno odlučivanja.⁶

Analiza financijskih izvještaja je sredstvo prosuđivanja efikasnosti i gospodarskog iskorištenja imovine hotelijerskog poduzeća i iskazuje razinu svih njegovih poduzetničkih aktivnosti sa stajališta financija. Analiza poslovanja mora obuhvatiti analizu financijskih rezultata, financijskih uvjeta, financijske strukture i promjena u financijskoj strukturi pa se analiza financijskih izvještaja opisuje kao „proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje.“⁷ Analiza financijskih izvještaja (engl. *analysis of financial statements*), dio poslovne analize, provodi se sa svrhom upoznavanja ekonomske i financijske snage i mogućih perspektiva u položaju poduzeća. Osnovne su podloge te analize: a) bilanca kao prikaz imovine i obveza poduzeća na određeni dan,

- b) račun dobiti i gubitka kao prikaz prihoda, rashoda i njihove razlike za određeno razdoblje,
- c) izvještaj o novčanom toku kao prikaz primitaka, izdataka i njihove razlike za određeno razdoblje,
- d) izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za određeno razdoblje, te
- e) bilješke uz financijska izvješća.⁸

Osnovne instrumente i sredstva za analizu financijskih izvještaja čine horizontalna analiza, vertikalna analiza te analiza pomoću pokazatelja.

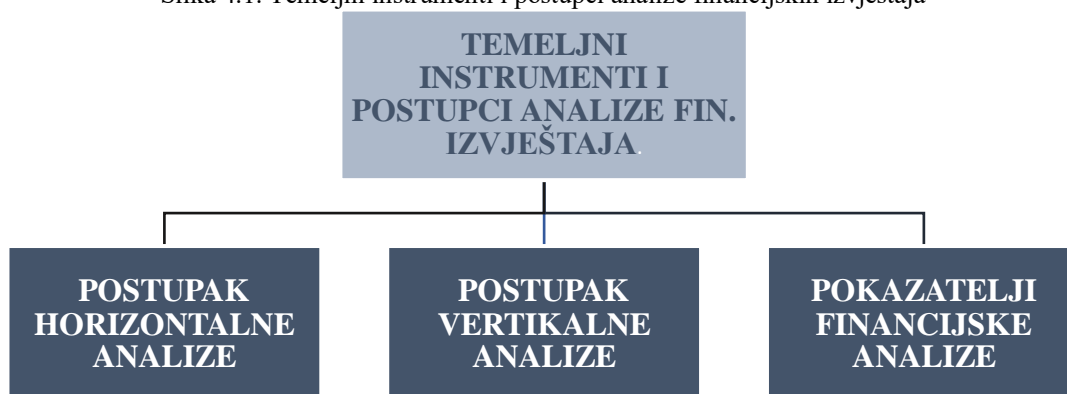
---

⁶ Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz financijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018., str 1

⁷ Žager K., et. al., „Analiza financijskih izvještaja“, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str 20

⁸ <http://www.poslovnih.hr/leksikon/analiza-financijskih-izvjestaja-62> 15.05.2019.

Slika 4.1. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Izvor: <https://www.slideserve.com/dick/ra-unovodstveni-informacijski-sustav-i-osnove-ra-unovodstvene-analize>

Komparativni financijski izvještaji koji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize, odnosno omogućuju sagledavanje promjena tijekom vremena (više obračunskih razdoblja) mogu se razmatrati u kontekstu uspoređivanja.⁹ Strukturni financijskih izvještaji temelj su za provedbu vertikalne analize koja podrazumijeva analitički postupak raščlanjivanja. Strukturni izvještaji izuzetno su korisni u sljedećim situacijama:

- pri uspoređivanju financijskih izvještaja dvaju poduzeća različitih veličina gdje usporedba apsolutnih iznosa nema smisla,
- u uvjetima visoke inflacije kada nije moguće uspoređivati apsolutne iznose (provedenjem vertikalne analize eliminira se potrebu za prepravljanjem financijskih izvještaja u uvjetima inflacije).¹⁰

Svrha analize financijskih izvještaja jest procjena trenda, veličine, dinamike i rizičnosti budućih gotovinskih tokova poduzeća.¹¹ Mnogi korisnici financijskih i izvještaja često kažu da iz njih ne mogu ocijeniti bonitet poduzeća i da izvještaji služe samo za zadovoljavanje zakonskih uvjeta. Međutim, na osnovi dobre analize može se donijeti mjerodavan sud o bonitetu promatranog poduzeća. Analiza omogućava odgovor na pitanje kako je poduzeće poslovalo u prethodnom razdoblju i kako poboljšati rezultat u narednom razdoblju.¹²

Analiza financijskih izvještaja u vrednovanju cjelokupnog položaja i financijskog stanja poduzeća igra značajnu ulogu, ne samo za hotelijersko poduzeće, već i za daljnje korisnike

⁹ Skupina autora, (redaktori: Gulin, D., Žager L.), Računovodstvo. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu, 2. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., 2006., str. 466.

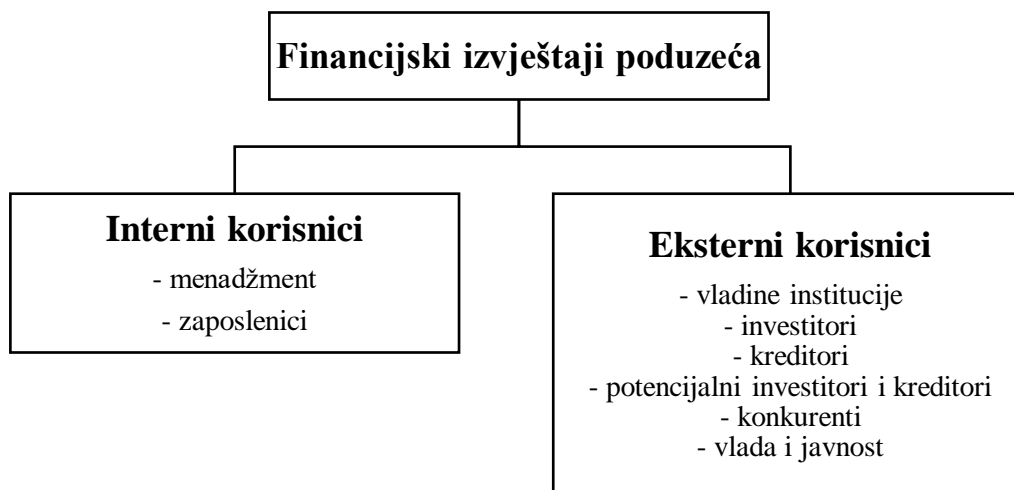
¹⁰ Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz financijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018., str 3

¹¹ Vidučić, Lj., *Financijski menadžment*. V. izdanje, RRiF plus, Zagreb, 2006., str. 376.

¹² Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz financijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018., str 2

informacija financijske analize. Svrha računovodstva je zadovoljiti informacijske potrebe različitih korisnika, odnosno "računovodstvo mora osigurati korisnicima različite informacije koje su im potrebne za različite namjene"¹³ pa se u tom kontekstu ono smatra poslovnim jezikom. No da bi ono bilo poslovni jezik, odnosno da bi bio razumljiv, potrebno je financijske izvještaje prilagoditi potrebama korisnika.

Slika 4.2. Korisnici financijskih izvještaja

Izvor: Izrađeno prema: Deković Ž., "Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća", Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 51

¹³ Žager, K., Žager, L., *Analiza financijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str.181.

5. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Horizontalna analiza koristi se za utvrđivanje tendencija i dinamike promjena pojedinih pozicija financijskih izvještaja, i to: usporedbom svake godine sa prethodnom te odabirom jedne bazne godine s kojom će se uspoređivati ostale godine. Horizontalnom analizom iskazuje se apsolutne i relativne podatke o povećanju/smanjenju pozicija u odnosu na prethodnu/baznu godinu. Kroz horizontalnu analizu uočava se tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija financijskih izvještaja. Ključna varijabla u horizontalnoj analizi je vrijeme budući da se usporedbom elemenata financijskih izvještaja, iskazanih u novčanim jedinicama, između dva ili više razdoblja donosi zaključak o kretanju pojave kroz promatrano razdoblje na osnovi čega je moguće utvrditi problematična područja poslovanja.¹⁴

Za razliku od horizontalne analize, vertikalna analiza omogućuje „uvid u strukturu financijskih izvještaja, odnosno uspoređivanje financijskih podataka, tj. pozicija u jednoj godini, a koristi se strukturnim financijskim izvještajima.“¹⁵ Uvidom u strukturu financijskih izvještaja utvrđuje se postotni udio svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj. Pri tomu se analiza provodi na sljedeći način: 1. kod bilance – pojedini elementi strukture aktive promatraju se u postotnom udjelu ukupne aktive, odnosno pojedini elementi strukture pasive u postotnom udjelu ukupne pasive; 2. kod računa dobiti i gubitka – struktura prihoda i rashoda promatra se u odnosu na ukupne prihode (ukupni prihodi su iskazani 100%; ostale pozicije u postotku od ukupnih prihoda), ili pak u odnosu na prihode od redovitog poslovanja.

Korištenjem i horizontalne i vertikalne analize dolazi se do istih zaključaka samo što su strukturni financijski izvještaji puno korisniji kod uspoređivanja s drugim poduzećima ili kod usporedbe podataka jednog poduzeća s drugim kad je prisutna inflacija u gospodarstvu.¹⁶

---

¹⁴ Deković Ž., „Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 40, 41

¹⁵ Štahan, M., et. Al., *Računovodstvo trgovačkih društava prema HSFI i MSFI*. TEB – Poslovno savjetovanje, Zagreb, 2010., str 916.

¹⁶ Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz financijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018., str 4

5.1. Horizontalna i vertikalna analiza bilance

Bilanca, jedan od osnovnih financijskih izvještaja, je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza gospodarskog subjekta na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine. Riječ bilanca dolazi od latinske riječi *bi-lanx* što znači dvije zdjelice. One su simbol vage, a ona je opet simbol ravnoteže.

Bilanca predstavlja dvostruki prikaz imovine, jednom prema pojavnom obliku, a drugi put prema podrijetlu, odnosno vlasničkoj pripadnosti te imovine. Da bi se razumjele informacije koje se nalaze u bilanci kao i način na koji određeni događaji na nju utječu, mora se poznavati puno značenje tih dviju strana. Stavke prikazane u imovini su ekonomski resursi poslovnog subjekta dok obveze predstavljaju dugove prema bankama, dobavljačima, zaposlenima, a vlasnički kapital prikazuje obveze prema vlasniku. U računovodstvenom smislu bilanca je ravnoteža između vrijednosti imovine ili aktive i vrijednosti kapitala i obveza ili pasive. Ravnoteža bilance proizlazi iz činjenice da svaki oblik imovine iskazane u aktivi ima svoj izvor u pasivi. To upućuje na nužnost postojanja računovodstvene jednakosti, odnosno bilančne ravnoteže između aktive i pasive. Bilanca, kao jedan od temeljnih financijskih izvještaja, daje odgovore na pitanja o likvidnosti i zaduženosti poduzeća, o financijskoj snazi poduzeća i sl. Dakle, ona predstavlja podlogu za analizu financijskih izvještaja i u tom smislu poznavanje pozicija bilance je temeljni preduvjet za kvalitetnu analizu financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća.¹⁷

Sljedećima tablicama (5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4.) i grafikonima (5.1.1. i 5.1.2.) prikazana je horizontalna i vertikalna analiza bilance.

---

¹⁷ Deković Ž., "Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća", Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 55., 56., 57., 58.

Tablica 5.1.1. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2016.)

Red. br	POZICIJA	2015.	2016.	Iznos promjene	% promjene
	AKTIVA				
A	DUGOTRAJNA IMOVINA	242.509.092	247.402.146	4.893.054	2,02%
1.	NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	17.717	6.296	-11.421	-64,46%
1.1.	Izdaci za razvoj	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	17.717	6.296	-11.421	-64,46%
1.3.	Goodwill	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.4.	Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.5.	Nematerijalna imovina u pripremi	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.6.	Ostala nematerijalna imovina	0,00	0,00	0,00	0,00%
2.	MATERIJALNA IMOVINA	241.690.489	246.482.900	4.792.411	1,98%
2.1.	Zemljište	71.173.581	71.173.581	0,00	0,00%
2.2.	Građevinski objekti	148.111.124	159.309.522	11.198.398	7,56%
2.3.	Postrojenja i oprema	9.861.036	9.743.926	-117.110	-1,19%
2.4.	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	6.010.077	4.807.207	-1.202.870	-20,01%
2.5.	Biološka imovina	491.552	564.989	73.437	14,94%
2.6.	Predujmovi za materijalnu imovinu	0,00	198.963	198.963	
2.7.	Materijalna imovina u pripremi	5.993.308	553.963	-5.439.345	-90,76%
2.8.	Ostala materijalna imovina	49.811	130.749	80.938	162,49%
2.9.	Ulaganje u nekretnine	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.	DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	271.104	344.124	73.020	26,93%
3.1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.2.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.3.	Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.4.	Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.5.	Ulaganja u vrijednosne papire	271.104	344.124	73.020	26,93%
3.6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.7.	Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.	POTRAŽIVANJA	0,00	568.826	568.826	
4.1.	Potraživanja od kupaca	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.2.	Ostala potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00%
5.	ODGODENA POREZNA IMOVINA	529.782	568.826	39.044	7,37%
6.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	29.966.411	32.678.916	2.712.505	9,05%
6.1.	ZALIHE	555.998	685.425	129.427	23,28%
6.2.	Sirovine i materijal	555.998	685.425	129.427	23,28%
6.3.	Predujmovi za zalihe	0,00	0,00	0,00	0,00%
7.	POTRAŽIVANJA	2.931.899	3.066.270	134.371	4,58%
7.1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
7.2.	Potraživanja od kupaca	2.519.464	2.417.890	-101.574	-4,03%
7.3.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0,00	336.518	336.518	
7.4.	Potraživanja od države i drugih institucija	392.756	311.862	-80.894	-20,60%
7.5.	Ostala potraživanja	19.679	0,00	-19.679	-100,00%
8.	KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	302.700	0,00	-302.700	-100,00%
8.1.	Dani zajmovi, depoziti i slično	302.700	0,00	-302.700	-100,00%
	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00	12.463	12.463	
9.	NOVAČ U BANCI I BLAGAJNI	26.175.814	28.927.221	2.751.407	10,51%
10.	UKUPNO AKTIVA	272.475.503	280.093.525	7.618.022	2,80%
Red. br	POZICIJA	2015.	2016.	Iznos promjene	% promjene
	PASIVA				
A	KAPITAL I REZERVE	236.237.872	245.847.954	9.610.082	4,07%
1.	TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	223.894.000	223.894.000	0,00	0,00%
2.	REZERVE IZ DOBITI	0,00	543.749	543.749	
2.1.	Zakonske rezerve	0,00	543.749	543.749	
3.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-32.148	7.298.960	7.331.108	-22804,24%
3.1.	Zadržana dobit	0	7.298.960	7.298.960	
3.2.	Prenešeni gubitak	32.148	0,00	-32.148	-100,00%
4.	DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	7.874.857	9.503.458	1.628.601	20,68%
	Gubitak poslovne godine	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.1.	Dobit poslovne godine	7.874.857	9.503.458	1.628.601	20,68%
5.	MANJINSKI INTERES	4.501.163	4.607.787	106.624	2,37%
B	REZERVIRANJA	6.198.745	6.410.673	211.928	3,42%
C	DUGOROČNE OBVEZE	11.955.281	14.938.600	2.983.319	24,95%
D	KRATKOROČNE OBVEZE	18.058.094	12.896.298	-5.161.796	-28,58%
1.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	9.585.726	8.735.237	-850.489	-8,87%
1.1.	Obveze za predujmove	712.068	811.951	99.883	14,03%
1.2.	Obveze prema dobavljačima	5.122.433	421.974	-4.700.459	-91,76%
1.3.	Obveze prema zaposlenicima	1.379.405	1.547.091	167.686	12,16%
1.4.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.248.462	1.380.045	131.583	10,54%
1.5.	Ostale kratkoročne obveze	10.000	0,00	-10.000	-100,00%
E	ODGODENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	25.511	0,00	-25.511	-100,00%
F	UKUPNO PASIVA	272.475.503	280.093.525	7.618.022	2,80%

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2016. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.1.2. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2016.-2017.)

Red. br	Pozicija	2016.	2017.	Iznos promjene	% promjene
	AKTIVA				
A	DUGOTRAJNA IMOVINA	241.093.900	236.325.100	-4.768.800	-1,98%
1.	NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	4.600	17.600	13.000	282,61%
1.1.	Izdaci za razvoj	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	4.600	17.600	13.000	282,61%
1.3.	Goodwill	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.4.	Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.5.	Nematerijalna imovina u pripremi	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.6.	Ostala nematerijalna imovina	0,00	0,00	0,00	0,00%
2.	MATERIJALNA IMOVINA	237.080.100	232.027.600	-5.052.500	-2,13%
2.1.	Zemljište	68.386.200	68.027.700	-358.500	-0,52%
2.2.	Građevinski objekti	156.856.900	152.874.200	-3.982.700	-2,54%
2.3.	Postrojenja i oprema	5.272.800	5.186.600	-86.200	-1,63%
2.4.	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	5.139.300	4.538.300	-601.000	-11,69%
2.5.	Biološka imovina	565.000	502.300	-62.700	-11,10%
2.6.	Predujmovi za materijalnu imovinu	199.000	180.900	-18.100	-9,10%
2.7.	Materijalna imovina u pripremi	530.300	586.800	56.500	10,65%
2.8.	Ostala materijalna imovina	130.700	130.700	0,00	0,00%
2.9.	Ulaganje u nekretnine	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.	DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	3.440.300	3.398.600	-41.700	-1,21%
3.1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	3.096.200	3.096.200	0,00	0,00%
3.2.	Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	3.096.200	3.096.200	0,00	0,00%
3.3.	Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.4.	Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.5.	Ulaganja u vrijednosne papire	344.100	302.400	-41.700	-12,12%
3.6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.7.	Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.	POTRAŽIVANJA	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.1.	Potraživanja od kupaca	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.2.	Ostala potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00%
5.	ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	568.800	881.400	312.600	54,96%
6.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	30.008.900	36.905.100	6.896.200	22,98%
6.1.	ZALIHE	400.400	486.400	86.000	21,48%
6.2.	Sirovine i materijal	400.400	415.800	15.400	3,85%
6.3.	Predujmovi za zalihe	0,00	70.600	70.600	
7.	POTRAŽIVANJA	1.143.000	883.700	-259.300	-22,69%
7.1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	17.500	0	-17.500	-100,00%
7.2.	Potraživanja od kupaca	908.100	717.900	-190.200	-20,94%
7.3.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0,00	0,00	0,00	0,00%
7.4.	Potraživanja od države i drugih institucija	217.200	165.800	-51.400	-23,66%
7.5.	Ostala potraživanja	200	0	-200	-100,00%
8.	KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,00	0,00	0,00	0,00%
8.1.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00	0,00	0,00	0,00%
9.	NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	28.465.400	35.535.000	7.069.600	24,84%
10.	UKUPNO AKTIVA	271.102.800	273.230.200	2.127.400	0,78%
Red. br	Pozicija	2016.	2017.	Iznos promjene	% promjene
	PASIVA				
A	KAPITAL I REZERVE	238.704.600	248.553.800	9.849.200	4,13%
1.	TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	223.894.000	223.894.000	0,00	0,00%
2.	REZERVE IZ DOBITI	543.700	1.481.100	937.400	172,41%
2.1.	Zakonske rezerve	543.700	1.481.100	937.400	172,41%
3.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	4.893.700	13.329.600	8.435.900	172,38%
3.1.	Zadržana dobit	4.893.700	13.329.600	8.435.900	172,38%
3.2.	Preneseni gubitak	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.	DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	9.373.100	9.849.200	476.100	5,08%
4.1.	Dobit poslovne godine	9.373.100	9.849.200	476.100	5,08%
B	REZERVIRANJA	6.410.700	7.227.000	816.300	12,73%
C	DUGOROČNE OBVEZE	22.221.300	13.704.900	-8.516.400	-38,33%
D	KRATKOROČNE OBVEZE	3.766.200	3.744.500	-21.700	-0,58%
1.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	260.900	196.700	-64.200	-24,61%
1.1.	Obveze za predujmove	541.000	987.600	446.600	82,55%
1.2.	Obveze prema dobavljačima	356.100	378.100	22.000	6,18%
1.3.	Obveze prema zaposlenicima	1.246.300	1.217.300	-29.000	-2,33%
1.4.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.351.800	964.700	-387.100	-28,64%
1.5.	Ostale kratkoročne obveze	10.000	100	-9.900	-99,00%
E	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆE	0,00	0,00	0,00	0,00%
F	UKUPNO PASIVA	271.102.800	273.230.200	2.127.400	0,78%

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2017. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.1.3. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2017.-2018.)

Red. br	Pozicija	2017.	2018.	Iznos promjene	% promjene
	AKTIVA				
A	DUGOTRAJNA IMOVINA	249.957.995	239.795.835	-10.162.160	-4,07%
1.	NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	17.556	199.342	181.786	1035,46%
1.1.	Izdaci za razvoj	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	17.556	199.342	181.786	1035,46%
1.3.	Goodwill	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.4.	Predumjovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.5.	Nematerijalna imovina u pripremi	0,00	0,00	0,00	0,00%
1.6.	Ostala nematerijalna imovina	0,00	0,00	0,00	0,00%
2.	MATERIJALNA IMOVINA	248.756.651	236.457.512	-12.299.139	-4,94%
2.1.	Zemljište	69.505.511	70.815.034	1.309.523	1,88%
2.2.	Građevinski objekti	158.298.157	143.273.005	-15.025.152	-9,49%
2.3.	Postrojenja i oprema	15.269.026	14.616.158	-652.868	-4,28%
2.4.	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	4.267.141	4.696.328	429.187	10,06%
2.5.	Biološka imovina	502.259	439.530	-62.729	-12,49%
2.6.	Predumjovi za materijalnu imovinu	180.888	141.598	-39.290	-21,72%
2.7.	Materijalna imovina u pripremi	602.920	2.345.110	1.742.190	288,96%
2.8.	Ostala materijalna imovina	130.749	130.749	0,00	0,00%
2.9.	Ulaganje u nekretnine	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.	DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	302.360	330.080	27.720	9,17%
3.1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.2.	Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.3.	Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.4.	Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.5.	Ulaganja u vrijednosne papire	302.360	330.080	27.720	9,17%
3.6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.7.	Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.	POTRAŽIVANJA	881.428	0,00	-881.428	-100,00%
4.1.	Potraživanja od kupaca	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.2.	Ostala potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00%
5.	ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	881.428	2.808.901	1.927.473	218,68%
6.	KRA TKOTRAJNA IMOVINA	39.577.400	56.594.046	17.016.646	43,00%
6.1.	ZALIHE	612.180	508.275	-103.905	-16,97%
6.2.	Sirovine i materijal	612.180	508.275	-103.905	-16,97%
6.3.	Predumjovi za zalihe	0,00	0,00	0,00	0,00%
7.	POTRAŽIVANJA	2.170.495	5.364.565	3.194.070	147,16%
7.1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0,00	641.381	0,00	0,00%
7.2.	Potraživanja od kupaca	1.961.284	2.231.733	270.449	13,79%
7.3.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	10.002	582	-9.420	-94,18%
7.4.	Potraživanja od države i drugih institucija	193.535	2.470.904	2.277.369	1176,72%
7.5.	Ostala potraživanja	5.674	19.965	14.291	251,87%
8.	KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,00	0,00	0,00	0,00%
8.1.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00	0,00	0,00	0,00%
	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNA	0,00	93.438	93.438	
9.	NOVAC U BANC I BLAGAJNI	36.794.725	50.721.206	13.926.481	37,85%
10.	UKUPNO AKTIVA	289.535.395	296.483.319	6.947.924	2,40%
Red. br	Pozicija	2017.	2018.	Iznos promjene	% promjene
	PASIVA				
A	KAPITAL I REZERVE	255.911.781	246.054.638	-9.857.143	-3,85%
1.	TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	223.894.000	223.894.000	0,00	0,00%
2.	REZERVE IZ DOBITI	1.481.063	2.465.982	984.919	66,50%
2.1.	Zakonske rezerve	1.481.063	2.465.982	984.919	66,50%
3.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	15.865.104	24.488.476	8.623.372	54,35%
3.1.	Zadržana dobit	15.865.104	24.488.476	8.623.372	54,35%
3.2.	Preneseni gubitak	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.	DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	9.967.241	-9.231.232	-19.198.473	-192,62%
	Gubitak poslovne godine	0,00	9.231.232	9.231.232	
4.1.	Dobit poslovne godine				
5.	MANJINSKI INTERES	4.704.373	4.437.412	-266.961	-5,67%
B	REZERVIRANJA	7.227.037	21.044.344	13.817.307	191,19%
C	DUGOROČNE OBVEZE	17.567.328	13.731.016	-3.836.312	-21,84%
D	KRA TKOROČNE OBVEZE	8.829.249	12.936.675	4.107.426	46,52%
1.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	4.588.014	4.566.743	-21.271	-0,46%
1.1.	Obveze za predumjove	1.184.830	240.886	-943.944	-79,67%
1.2.	Obveze prema dobavljačima	576.347	4.160.837	3.584.490	621,93%
1.3.	Obveze prema zaposlenicima	1.508.321	3.151.514	1.643.193	108,94%
1.4.	Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	971.737	816.695	-155.042	-15,96%
1.5.	Ostale kratkoročne obveze	0,00	0,00	0,00	0,00%
E	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆE	0,00	2.716.646	2.716.646	
F	UKUPNO PASIVA	289.535.395	296.483.319	6.947.924	2,40%

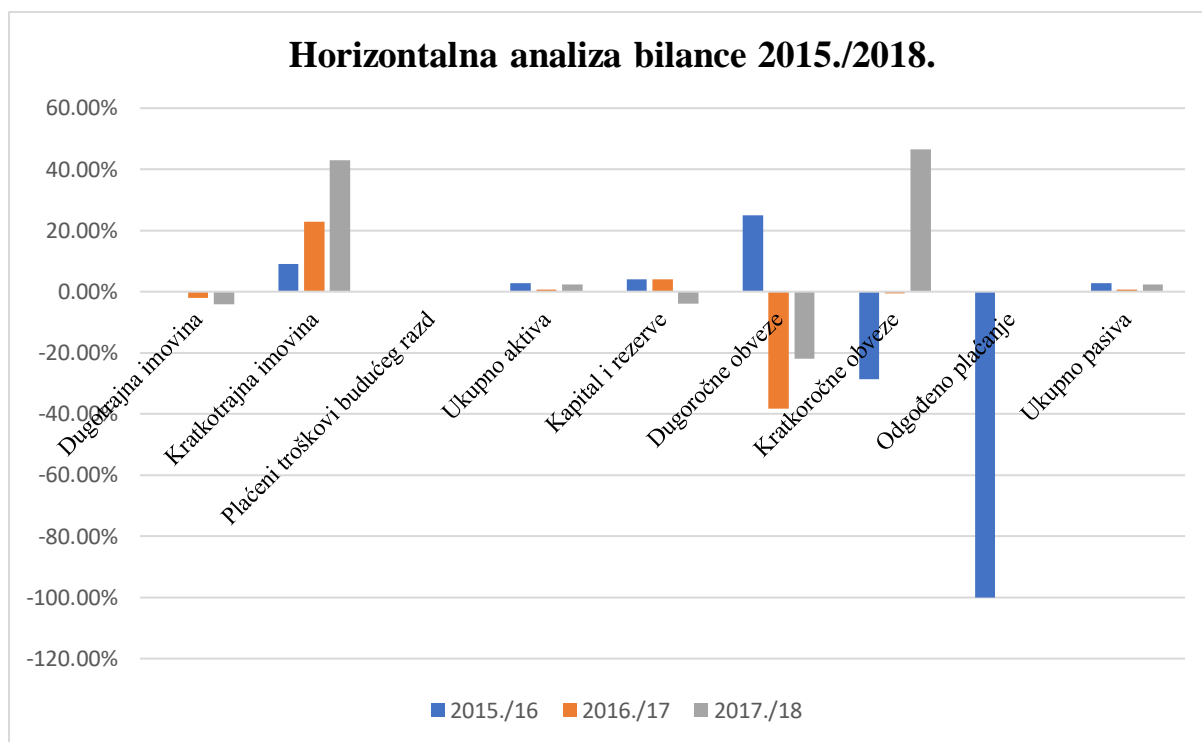
Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.1.4. Vertikalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

Red. broj	POZICIJA	2015.	2016.	2017.	2018.
	AKTIVA				
A	DUGOTRAJNA IMOVINA	89,00%	88,93%	86,33%	80,88%
1.	NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	0,007%	0,00%	0,01%	0,07%
1.1.	Izdaci za razvoj	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
1.2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala	0,007%	0,0017%	0,006%	0,07%
1.3.	Goodwill	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
1.4.	Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
1.5.	Nematerijalna imovina u pripremi	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
1.6.	Ostala nematerijalna imovina	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2.	MATERIJALNA IMOVINA	88,70%	87,45%	85,92%	79,75%
2.1.	Zemljište	26,12%	25,23%	24,01%	23,88%
2.2.	Građevinski objekti	54,36%	57,86%	54,67%	48,32%
2.3.	Postrojenja i oprema	3,62%	1,94%	5,27%	1,58%
2.4.	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	2,21%	1,90%	1,47%	0,15%
2.5.	Biološka imovina	0,18%	0,21%	0,17%	0,05%
2.6.	Predujmovi za materijalnu imovinu	0,00%	0,07%	0,06%	0,79%
2.7.	Materijalna imovina u pripremi	2,20%	0,20%	0,21%	0,04%
2.8.	Ostala materijalna imovina	0,02%	0,05%	0,05%	0,00%
2.9.	Ulaganje u nekretnine	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3.	DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,10%	1,27%	0,10%	0,11%
3.1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	0,00%	1,14%	0,00%	0,00%
3.2.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	0,00%	1,14%	0,00%	0,00%
3.3.	Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3.4.	Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3.5.	Ulaganja u vrijednosne papire	0,10%	0,13%	0,10%	0,11%
3.6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3.7.	Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4.	POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,30%	0,00%
4.1.	Potraživanja od kupaca	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4.2.	Ostala potraživanja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
5.	ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,19%	0,21%	0,30%	0,95%
6.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	11,00%	11,07%	13,67%	19,09%
6.1.	ZALIHE	0,20%	0,15%	0,21%	0,17%
6.2.	Sirovine i materijal	0,20%	0,15%	0,21%	0,17%
6.3.	Predujmovi za zalihe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
7.	POTRAŽIVANJA	1,08%	0,42%	0,75%	1,81%
7.1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0,00%	0,006%	0,00%	0,22%
7.2.	Potraživanja od kupaca	0,92%	0,33%	0,68%	0,75%
7.3.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0,00%	0,00%	0,0035%	0,0002%
7.4.	Potraživanja od države i drugih institucija	0,1441%	0,08%	0,07%	0,83%
7.5.	Ostala potraživanja	0,0072%	0,0001%	0,0020%	0,01%
8.	KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%
8.1.	Dani zajmovi, depoziti i slično	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%
	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%
9.	NOVAC U BANCII BLAGAJNI	9,61%	10,50%	12,71%	17,11%
10.	UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Red. broj	POZICIJA	2015.	2016.	2017.	2018.
	PASIVA				
A	KAPITAL I REZERVE	86,70%	88,05%	88,39%	82,99%
1.	TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	82,17%	82,59%	77,33%	75,52%
2.	REZERVE IZ DOBITI	0,00%	0,20%	0,51%	0,83%
2.1.	Zakonske rezerve	0,00%	0,20%	0,51%	0,83%
3.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-0,0118%	1,81%	5,48%	8,26%
3.1.	Zadržana dobit		1,81%	5,48%	8,26%
3.2.	Prenešeni gubitak	0,0118%			
4.	DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	2,89%	3,46%	3,44%	-3,11%
4.1.	Gubitak poslovne godine				3,11%
4.2.	Dobit poslovne godine	2,89%	3,46%	3,44%	
5.	MANJINSKI INTERES	1,65%	1,70%	1,62%	1,50%
B	REZERVIRANJA	2,27%	2,36%	2,50%	7,10%
C	DUGOROČNE OBVEZE	4,39%	8,20%	6,07%	4,63%
D	KRATKOROČNE OBVEZE	6,63%	1,39%	3,05%	4,36%
1.1.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	3,52%	0,10%	1,58%	1,54%
1.2.	Obveze za predujmove	0,26%	0,20%	0,41%	0,08%
1.3.	Obveze prema dobavljačima	1,88%	0,13%	0,20%	1,40%
1.4.	Obveze prema zaposlenicima	0,51%	0,46%	0,52%	1,06%
1.5.	Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	0,46%	0,50%	0,34%	0,28%
1.6.	Ostale kratkoročne obveze	0,0037%	0,004%	0,00%	0,00%
E	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆE	0,0094%	0,00%	0,00%	0,92%
F	UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

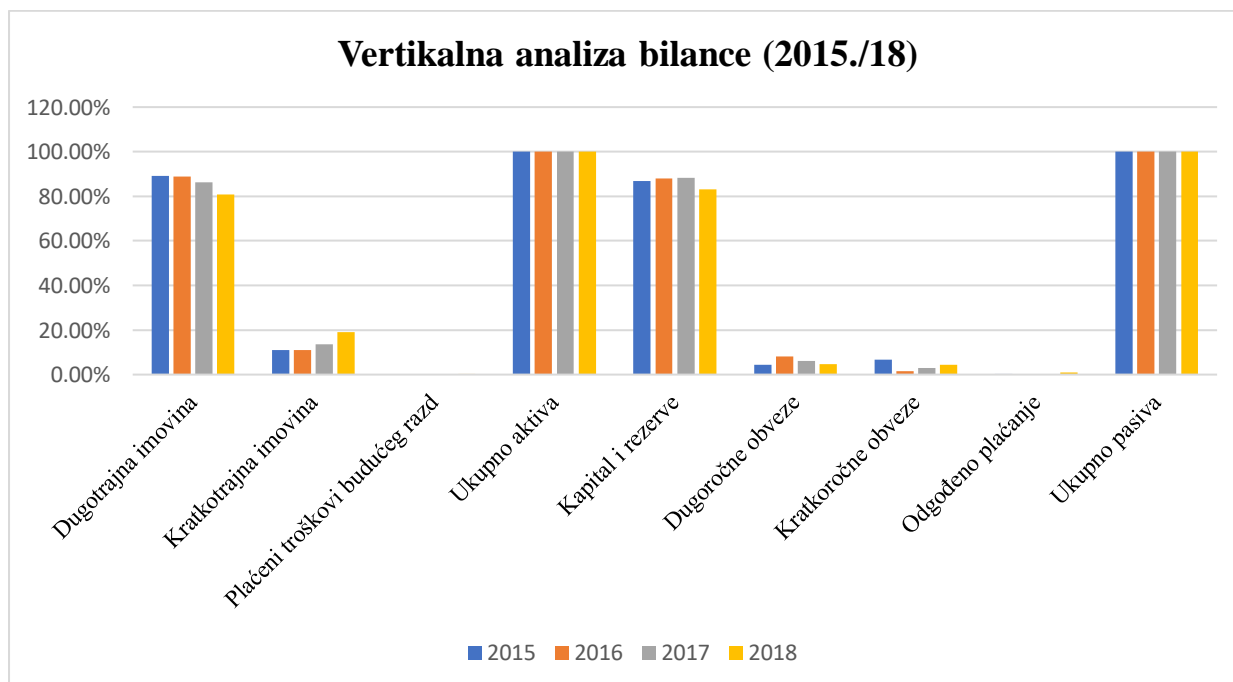
Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2015., 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

Grafikon 5.1.1. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu godinu; vlastiti izračun

Grafikon 5.1.2. Vertikalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

Na temelju horizontalne i vertikalne analize bilance poduzeća Hoteli Makarska d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine moguće je doći do sljedećih zaključaka:

- horizontalnom analizom uviđa se da dugotrajna imovina bilježi rast od 2,02% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, a takav rast je posljedica rasta dugotrajne financijske imovine od 26,93% i to u vidu ulaganje u vrijednosne papire kao i materijalne imovine (1,98%); u istoj godini je kratkotrajna imovina zabilježila rast od 9,05% u odnosu na prethodnu godinu zahvaljujući porastu zaliha i potraživanjima; plaćeni troškovi budućeg razdoblja iznosili su 2016. godine 12 463 dok u 2015. godini nema evidentiranih plaćenih troškova budućeg razdoblja; ukupna aktiva 2016. godine se u odnosu na 2015. godinu povećala za 2,80% što se jednim dijelom odnosi na investiciju u izgradnji podzemne garaže u hotelu Dalmacija te nabave sitnog inventara (madraci) za hotele Meteor i Dalmacija; u 2016. godini kapital i rezerve bilježe povećanje od 4,07% u odnosu na 2015. godinu kao i dugoročne obveze od 24,95% zbog podizanja kredita za investicije; kratkoročne obveze bilježe pad od 28,58% dok odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja bilježi pad od 100%; ukupna pasiva kao i aktiva bilježe rast od 2,80%.

- dugotrajna imovina 2017. godine u odnosu na 2016. godine bilježi rast samo za 1,03%, a takav rast je posljedica pada dugotrajne financijske imovine (12,14%) te povećanja potraživanja (54,96%); u istoj godini je kratkotrajna imovina zabilježila rast od 21,11% u odnosu na prethodnu godinu; plaćeni troškovi budućeg razdoblja iznosili su 2017. godine bilježe pad od 100% u odnosu na prethodnu godinu; ukupna aktiva bilježi rast od 3,37%; kapital i rezerve 2017. godine bilježe rast od 4,09%; dugoročne obveze također bilježe rast od 17,60% u odnosu na prethodnu 2016. godinu dok kratkoročne obveze bilježe pad od 31,54% zahvaljujući ponajviše padu obveza prema bankama te padu obveza za poreze i slična davanja; odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja nema zabilježenih promjena; ukupna pasiva kao i aktiva bilježe rast od 3,37%.

- promatrajući 2018. godinu u odnosu na 2017. godinu primjećuje se pad dugotrajne imovine za 4,07% što može biti posljedica pada vrijednosti materijalne imovine za 4,94%; kratkotrajna imovina u promatranoj godini bilježi rast od 43% u odnosu na prethodnu ponajviše povećanju potraživanja od države; plaćeni troškovi budućeg razdoblja 2018. godine su zabilježili rast u iznosu od 93 438 dok u prethodnoj godini nisu zabilježeni podaci; ukupna aktiva bilježi rast od 2,40%; kapital i rezerve bilježe pad od 3,85%; dugoročne obveze bilježe u promatranoj godini u odnosu na 2017. godinu pad od 21,84% dok kratkoročne obveze bilježe povećanje od 46,52% ponajviše zbog povećanja obveza prema dobavljačima i zaposlenicima; odgođeno plaćanje

troškova i prihod budućeg razdoblja 2018. godine iznosi 2 716 646 dok u prethodnoj 2017. godini nema zabilježenih podataka; ukupna aktiva kao i pasiva bilježe rast od 2,40%.

- iz vertikalne analize aktive vidljivo je da je dugotrajna imovina najmanji udio u aktivi imala 2018. godine (80,88%) dok je najveći udio imala 2015. godine (89%); udio kratkotrajne imovine 2015. i 2016. godine bio je približno isti dok 2017. godine dolazi do rasta od 13,67%, a 2018. godine zabilježen je rast od 19,09%; plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi u prve 3 godine nisu zabilježeni dok 2018. godine iznose 0,03%; većinski dio aktive čini materijalna imovina sa zemljištem i građevinskim objektima, a nakon njih novac u blagajni te kratkotrajna imovina.

- vertikalna analiza pasive pokazuje kako je udio kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi bio najmanji 2018. godine kada je iznosio 82,99%, a najveći 2017. godine 88,39% što upućuje na povećanje obveza prema bankama te dobavljačima; udio dugoročnih obveza u promatranom razdoblju bio je najmanji 2015. godine kada je iznosio 4,39%, a najveći je bio 2016. godine kada je iznosio 8,20%; udio kratkoročnih obveza 2015. godine je iznosio 6,63%, a 2016. godine dolazi do pada na 1,39%, 2017. godine opet dolazi do rasta od 3,05% te 2018. godine također udio raste na 4,36%; većinu pasive čine kapital i rezerve, zadržana dobit te dugoročne i kratkoročne obveze.

5.2. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Uspješnost poslovanja podrazumijeva sposobnost ostvarivanja ciljeva. Najčešći cilj koji se ističe je profitabilnost poslovanja, a da li je on ostvaren može se vidjeti u financijskom izvještaju koji se naziva račun dobiti i gubitka. On pokazuje uspješnost poslovanja poduzeća i koristi se kao glavni pokazatelj profitabilnosti poduzeća. Račun dobiti i gubitka može se definirati kao „financijski izvještaj koji prikazuje koliko je prihoda i rashoda ostvareno u određenom vremenu te kolika je ostvarena dobit (gubitak).”¹⁸ Obavljanjem poslovnih aktivnosti nastaju promjene na imovini poduzeća. Vrijednosti kojima poduzeće raspolaže transformiraju se iz jednog oblika imovine u drugi, te na taj način nastaju prihodi i rashodi. Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza, a rashodi su posljedica smanjenja imovine i povećanja obveza. Račun dobiti i gubitka utvrđuje se sučeljavanjem ostvarenih prihoda i nastalih priznatih rashoda tijekom obračunskog razdoblja.

---

¹⁸ Žager, K., et al., *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia d.o.o., Zagreb, 2008., str. 67. Vidjeti više: Skupina autora (urednik Gulin, D), *Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008., str 35

Ako je hotelijersko poduzeće ostvarilo više no što je uložilo, tj. ako su prihodi veći od rashoda, tada je ostvaren pozitivan financijski rezultat ili dobit koja povećava vrijednost kapitala. Ako su rashodi veći od prihoda onda poduzeće ostvaruje negativan financijski rezultat ili gubitak koji se tumači kao smanjenje imovine. Financijski rezultat utvrđuje se na kraju obračunskog razdoblja.¹⁹ Temeljne sastavnice računa dobiti i gubitka su: ukupni prihodi, ukupni rashodi, dobit ili gubitak prije oporezivanja i dobit nakon oporezivanja ili gubitak. Prema MRS-u, prihodi predstavljaju "povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenja obveza, što ima za posljedicu povećanje glavnice, dok rashod predstavlja smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava, što ima za posljedicu smanjenje glavnice."²⁰

Sljedećim tablicama (5.2.1., 5.2.2., 5.2.3. i 5.2.4.) prikazane su promjene i struktura računa dobiti i gubitka od 2015. do 2018. godine, što se može uočiti i u grafičkom prikazu (5.2.1. i 5.2.2.).

---

¹⁹ Deković Ž., "Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća", Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 82., 83.

²⁰ Međunarodni računovodstveni standardi 2000., Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2000., str 324

Tablica 5.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2016.)

POSLOVNI PRIHODI	76.952.277	80.147.891	3.195.614	4,15%
Prihodi od prodaje	76.192.473	78.671.937	2.479.464	3,25%
Ostali poslovni prihodi	759.804	1.475.954	716.150	94,25%
POSLOVNI RASHODI	65.796.018	67.165.511	1.369.493	2,08%
Materijalni troškovi	22.492.578	23.117.979	625.401	2,78%
Troškovi sirovina i materijala	15.908.835	16.536.865	628.030	3,95%
Troškovi prodane robe	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostali vanjski troškovi	6.583.743	6.581.114	-2.629	-0,04%
TROŠKOVI OSOBLJA	26.337.950	27.164.525	826.575	3,14%
Neto plaće i nadnice	16.488.301	17.066.451	578.150	3,51%
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	6.038.474	6.208.374	169.900	2,81%
Doprinosi na plaće	3.811.175	3.889.700	78.525	2,06%
AMORTIZACIJA	9.835.748	10.216.056	380.308	3,87%
OSTALI TROŠKOVI	0,00	0,00	0,00	0,00%
VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE	401.897	117.139	-284.758	-70,85%
dugotrajne imovine (osim financijske im.)	0,00	0,00	0,00	0,00%
kratkotrajne imovine (osim financijske im.)	401.897	117.139	-284.758	-70,85%
REZERVIRANJA	460.081	286.928	-173.153	-37,64%
OSTALI POSLOVNI RASHODI	6.267.764	6.262.884	-4.880	-0,08%
FINANCIJSKI PRIHODI	1.551.869	1.762.910	211.041	13,60%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl.prih. iz odnosa s pov. p	0,00	0,00	0,00	0,00%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nep	1.532.061	1.689.890	157.829	10,30%
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	19.808	73.020	53.212	268,64%
Ostali financijski prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00%
FINANCIJSKI RASHODI	2.706.385	2.654.223	-52.162	-1,93%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s pov.pod.	0	0	0	0,00%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s nep. pod.	2.706.385	2.654.223	-52.162	-1,93%
Ostali financijski rashodi.	0,00	0,00	0,00	0,00%
IZVANREDNI PRIHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
IZVANREDNI RASHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
UKUPNI PRIHODI	78.504.146	81.910.801	3.406.655	4,34%
UKUPNI RASHODI	68.502.403	69.819.734	1.317.331	1,92%
DOBIT ILI GUBITAK PRJE OPOREZIVANJA	10.001.743	12.091.067	2.089.324	20,89%
dobit prije oporezivanja	10.001.743	12.091.067	2.089.324	20,89%
gubitak prije oporezivanja	0,00	0,00	0,00	0,00%
POREZ NA DOBIT	2.080.305	2.480.985	400.680	19,26%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	7.921.438	9.610.082	1.688.644	21,32%
dobit razdoblja	7.921.438	9.610.082	1.688.644	21,32%
gubitak razdoblja	0,00	0,00	0,00	0,00%

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2016. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.2.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2016.-2017.)

Red. broj	Naziv pozicije	2016.	2017.	Iznos promjene	% promjene
1.	POSLOVNI PRIHODI	80.147.891	83.983.433	3.835.542	4,79%
1.1.	Prihodi od prodaje	78.671.937	82.681.106	4.009.169	5,10%
1.2.	Ostali poslovni prihodi	1.475.954	1.302.327	-173.627	-11,76%
2.	POSLOVNI RASHODI	67.165.511	71.111.754	3.946.243	5,88%
2.1.	Materijalni troškovi	23.117.979	23.639.967	521.988	2,26%
a)	Troškovi sirovina i materijala	16.536.865	16.503.079	-33.786	-0,20%
b)	Troškovi prodane robe	0,00	0,00	0,00	0,00%
c)	Ostali vanjski troškovi	6.581.114	7.136.888	555.774	8,44%
3.	TROŠKOVI OSOBLJA	27.164.525	28.478.469	1.313.944	4,84%
3.1.	Neto plaće i nadnice	17.066.451	18.161.478	1.095.027	6,42%
3.2.	Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	6.208.374	6.264.840	56.466	0,91%
3.3.	Doprinosi na plaće	3.889.700	4.052.151	162.451	4,18%
4.	AMORTIZACIJA	10.216.056	11.024.002	807.946	7,91%
5.	OSTALI TROŠKOVI	0	0	0	0,00%
6.	VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE	117.139	62.419	-54.720	-46,71%
6.1.	dugotrajne imovine (osim financijske im.)	0,00	0,00	0,00	0,00%
6.2.	kratkotrajne imovine (osim financijske im.)	117.139	62.419	-54.720	-46,71%
7.	REZERVIRANJA	286.928	900.919	613.991	213,99%
8.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	6.262.884	7.005.978	743.094	11,87%
9.	FINANCIJSKI PRIHODI	1.762.910	2.473.058	710.148	40,28%
9.1.	kamate, tečajne razlike, dividende i sl.prih. iz odnosa s pov. p	0,00	0,00	0,00	0,00%
9.2.	kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nep	1.689.890	2.473.058	783.168	46,34%
9.3.	Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	73.020	0,00	-73.020	-100,00%
9.4.	Ostali financijski prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00%
10.	FINANCIJSKI RASHODI	2.654.223	3.272.646	618.423	23,30%
10.1.	kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s pov.pod.	0,00	0,00	0,00	0,00%
10.2.	kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s nep. pod.	2.654.223	3.272.646	618.423	23,30%
10.3.	Ostali financijski rashodi.	0,00	0,00	0,00	0,00%
11.	IZVANREDNI PRIHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
12.	IZVANREDNI RASHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
13.	UKUPNI PRIHODI	81.910.801	86.456.491	4.545.690	5,55%
14.	UKUPNI RASHODI	69.819.734	74.384.400	4.564.666	6,54%
15.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	12.091.067	12.072.091	-18.976	-0,16%
15.1.	dobit prije oporezivanja	12.091.067	12.072.091	-18.976	-0,16%
15.2.	gubitak prije oporezivanja	0,00	0,00	0,00	0,00%
16.	POREZ NA DOBIT	2.480.985	2.008.264	-472.721	-19,05%
17.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	9.610.082	10.063.827	453.745	4,72%
17.1.	dobit razdoblja	9.610.082	10.063.827	453.745	4,72%
17.2.	gubitak razdoblja	0,00	0,00	0,00	0,00%

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2017. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.2.3. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2017.-2018.)

Naziv pozicije	2017.	2018.	Iznos promjene	% promjene
POSLOVNI PRIHODI	83.983.433	89.181.234	5.197.801	6,19%
Prihodi od prodaje	82.681.106	87.747.568	5.066.462	6,13%
Ostali poslovni prihodi	1.302.327	1.433.666	131.339	10,08%
POSLOVNI RASHODI	71.111.754	99.589.270	28.477.516	40,05%
Materijalni troškovi	23.639.967	22.099.300	-1.540.667	-6,52%
Troškovi sirovina i materijala	16.503.079	17.162.443	659.364	4,00%
Troškovi prodane robe	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostali vanjski troškovi	7.136.888	4.936.857	-2.200.031	-30,83%
TROŠKOVI OSOBLJA	28.478.469	32.481.149	4.002.680	14,06%
Neto plaće i nadnice	18.161.478	20.242.300	2.080.822	11,46%
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	6.264.840	7.634.799	1.369.959	21,87%
Doprinosi na plaće	4.052.151	4.604.050	551.899	13,62%
AMORTIZACIJA	11.024.002	19.349.320	8.325.318	75,52%
OSTALI TROŠKOVI	0	9.461.707	9.461.707	
VRIJEDNOSNO USKLADIVANJE	62.419	0	-62.419	-100,00%
dugotrajne imovine (osim financijske im.)	0,00	0,00	0,00	0,00%
kratkotrajne imovine (osim financijske im.)	62.419	0,00	0,00	0,00%
REZERVIRANJA	900.919	14.431.024	13.530.105	1501,81%
OSTALI POSLOVNI RASHODI	7.005.978	1.766.771	-5.239.207	-74,78%
FINANCIJSKI PRIHODI	2.473.058	1.358.020	-1.115.038	-45,09%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl.prih. iz odnosa s pov. p	0,00	0,00	0,00	0,00%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nep	2.473.058	1.358.020	-1.115.038	-45,09%
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostali financijski prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00%
FINANCIJSKI RASHODI	3.272.646	2.059.570	-1.213.076	-37,07%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s pov.pod.	0,00	0,00	0,00	0,00%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s nep. pod.	3.272.646	2.059.570	-1.213.076	-37,07%
Ostali financijski rashodi.	0	0	0	0,00%
IZVANREDNI PRIHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
IZVANREDNI RASHODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
UKUPNI PRIHODI	86.456.491	90.539.254	4.082.763	4,72%
UKUPNI RASHODI	74.384.400	101.648.840	27.264.440	36,65%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	12.072.091	-11.109.587	-23.181.678	-192,03%
dobit prije oporezivanja	12.072.091	0,00	-12.072.091	-100,00%
gubitak prije oporezivanja	0	-11.109.587	-11.109.587	
POREZ NA DOBIT	2.008.264	-1.905.078	-3.913.342	-194,86%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	10.063.827	-9.204.509	-19.268.336	-191,46%
dobit razdoblja	10.063.827	0,00	-10.063.827	-100,00%
gubitak razdoblja	0,00	-9.204.509	-9.204.509	

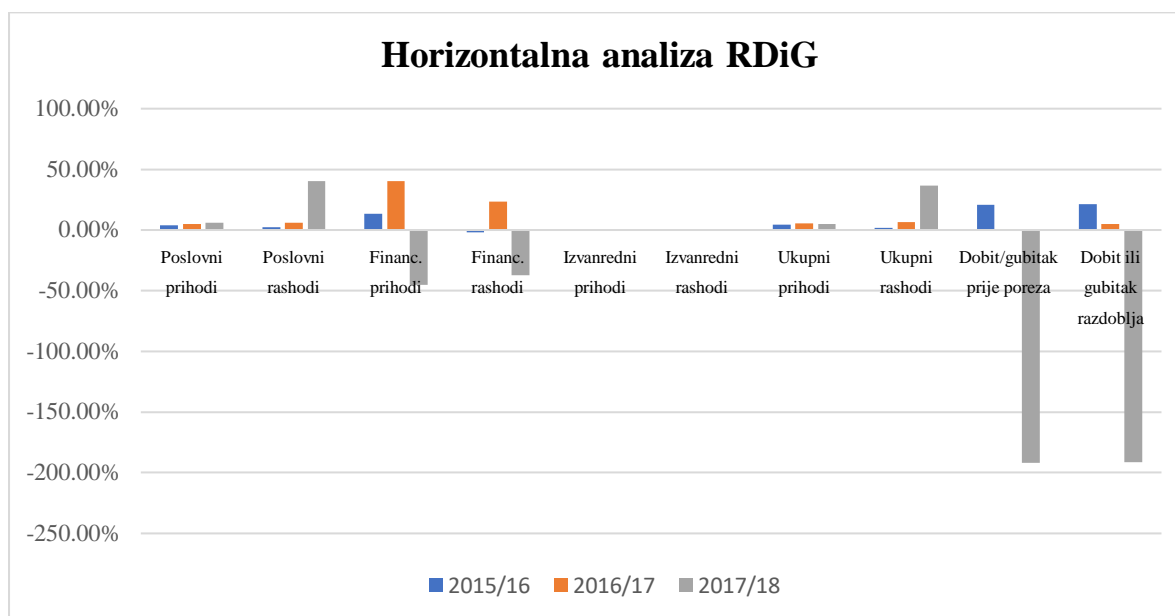
Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu; vlastiti izračun

Tablica 5.2.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

POSLOVNI PRIHODI	98,02%	97,85%	97,14%	98,50%
Prihodi od prodaje	97,06%	96,05%	95,63%	96,92%
Ostali poslovni prihodi	0,97%	1,80%	1,51%	1,58%
POSLOVNI RASHODI	83,81%	82,00%	82,25%	110,00%
Materijalni troškovi	28,65%	28,22%	27,34%	24,41%
Troškovi sirovina i materijala	20,26%	20,19%	19,09%	18,96%
Troškovi prodane robe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostali vanjski troškovi	8,39%	8,03%	8,25%	5,45%
TROŠKOVI OSOBLJA	33,55%	33,16%	32,94%	35,88%
Neto plaće i nadnice	21,00%	20,84%	21,01%	22,36%
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	7,69%	7,58%	7,25%	8,43%
Doprinosi na plaće	4,85%	4,75%	4,69%	5,09%
AMORTIZACIJA	12,53%	12,47%	12,75%	21,37%
OSTALI TROŠKOVI	0,00%	0,00%	0,00%	10,45%
VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE	0,51%	0,14%	0,07%	0,00%
dugotrajne imovine (osim financijske im.)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
kratkotrajne imovine (osim financijske im.)	0,51%	0,14%	0,07%	0,00%
REZERVIRANJA	0,59%	0,35%	1,04%	15,94%
OSTALI POSLOVNI RASHODI	7,98%	7,65%	8,10%	1,95%
FINANCIJSKI PRIHODI	1,98%	2,15%	2,86%	1,50%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl.prih. iz odnosa s pov. pod.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nep. pod.	1,95%	2,06%	2,86%	1,50%
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0,03%	0,09%	0,00%	0,00%
Ostali financijski prihodi	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
FINANCIJSKI RASHODI	3,45%	3,24%	3,79%	2,27%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s pov.pod.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s nep. pod.	3,45%	3,24%	3,79%	2,27%
Ostali financijski rashodi.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IZVANREDNI PRIHODI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IZVANREDNI RASHODI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
UKUPNI RASHODI	87,26%	85,24%	86,04%	112,27%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	12,74%	14,76%	13,96%	-12,27%
dobit prije oporezivanja	12,74%	14,76%	13,96%	0,00%
gubitak prije oporezivanja	0,00%	0,00%	0,00%	-12,27%
POREZ NA DOBIT	2,65%	3,03%	2,32%	-2,10%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	10,09%	11,73%	11,64%	-10,17%
dobit razdoblja	10,09%	11,73%	11,64%	0,00%
gubitak razdoblja	0,00%	0,00%	0,00%	-10,17%

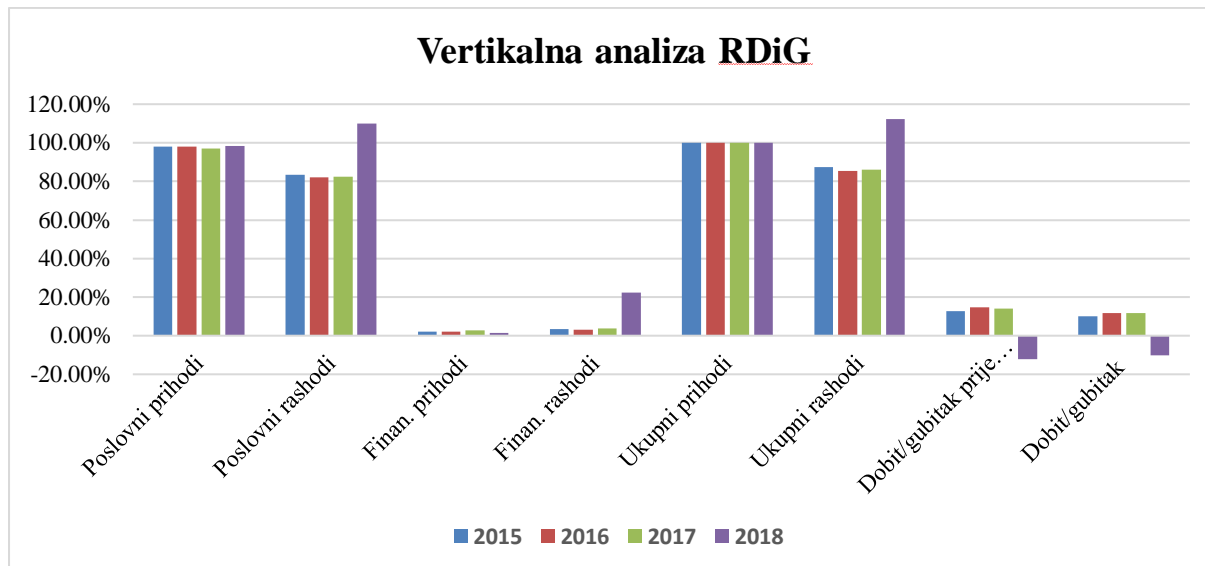
Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2015., 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

Grafikon 5.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

Grafikon 5.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2015., 2016. i 2017., i 2018. . godinu; vlastiti izračun

Iz horizontalne i vertikalne analize računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine moguće je prikazati sljedeće zaključke:

- poslovni prihodi u 2016. godini porasli su za 4,15% u odnosu na 2015. godinu kao i poslovni rashodi čiji rast iznosi 2,08% i to ponajviše zahvaljujući rastu materijalnih troškova; financijski prihodi 2016. godinu u odnosu na 2015. godinu bilježe povećanje od 13,60% dok financijski rashodi bilježe pad od 1,93% 2016. godine u odnosu na 2015.; poduzeće u 2015. i 2016. godini nije imalo izvanredne prihode i rashode; ukupni prihodi 2016. godine povećali su se za 4,34% dok su ukupni rashodi veći za 1,92%; bruto dobit 2016 godine iznosila je 2 089 324 kuna tj., povećala se za 20,81% u odnosu na 2015. godinu dok neto dobit u promatranj godini bilježi povećanje od 21,32% u odnosu na prethodnu godinu.

- poslovni prihodi u 2017. godini u odnosu na 2016. bilježe rast od 4,79% u odnosu na 2016. godinu kao i poslovni rashodi čiji rast iznosi 5,88% i to ponajviše zahvaljujući rastu materijalnih troškova i ostalih troškova; financijski prihodi 2017. godinu u odnosu na 2016. godinu bilježe povećanje od 40,28% dok financijski rashodi bilježe rast od 23,3% 2017. godinu u odnosu na prethodnu; poduzeće 2016. i 2017. godine nije imalo izvanredne prihode i rashode; ukupni prihodi 2017. godine povećali su se za 5,55% dok su ukupni rashodi veći za 6,54%; bruto dobit 2017. godine iznosila je 12 091 067 kuna tj., smanjila se za 0,16% u odnosu na 2016. godinu dok neto dobit u promatranj godini bilježi povećanje od 4,72% u odnosu na prethodnu godinu.

- poslovni prihodi u 2018. godini u odnosu na 2017. bilježe rast od 6,19% u odnosu na 2017. godinu kao i poslovni rashodi čiji rast iznosi čak 40,05%; financijski prihodi 2018. u odnosu na 2017. godinu bilježe smanjenje od 45,09% dok financijski rashodi također bilježe pad od 37,07%; poduzeće 2017. i 2018. godine nije imalo izvanredne prihode i rashode; ukupni prihodi 2018. godine povećali su se u odnosu na 2017. godinu za 4,72% dok su se ukupni rashodi povećali za 36,65%; bruto dobit 2018. godine iznosila je 12 072 091 tj., bilježi pad od 192,03% u odnosu na 2017. godinu dok neto dobit u promatranj godini bilježi također pad od 191,46% u odnosu na prethodnu godinu.

- vertikalnom analizom u razdoblju od 2015. do 2018. godine moguće je primijetiti da najveći udio u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi i to oko 97% do 98%; udio poslovnih rashoda u ukupnim prihodima bio je najveći 2018. godine kada je iznosio čak 110% dok je najmanji bio 2016. godine kada je iznosio 82%; financijski prihodi najveći udio u ukupnim prihodima bilježe 2017. godine kada su iznosili 2,86%, a najmanji udio bio je 2018. godine kada je iznosio 1,50%; najveći udio financijskih rashoda zabilježen je 2017. godine kada je iznosio 3,79%, a najmanji

udio iznosio je 2018. godine kada je bio 2,27%; ukupni rashodi najveći udio u ukupnim prihodima bilježe 2018. godine i to čak 112,27% dok je najmanji udio zabilježen 2016. godine i to 85,24%; udio bruto dobiti u ukupnim prihodima od 2015. do 2017. ne bilježi veća odstupanja osim u 2018. godine kada su zabilježili pad od 12,27%; ista stvar je i kod neto dobiti gdje također nema velikih odstupanja osim u 2018. godini kada je zabilježen neto gubitak od 10,17%; izvanredni prihodi i rashodi u 4 promatrane godine ne bilježe udio u ukupnim prihodima.

5.3. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima je financijski izvještaj koji je proizišao iz potrebe poduzeća i financijskih institucija za dodatnim informacijama za potrebe odlučivanja. Na globalnoj razini danas je korist od ovoga izvještaja velika pa čak tolika da sve više zasjenjuje informacije bilance i izvještaja o dobiti.²¹ Izvještaj o novčanim tokovima je dio godišnjih financijskih izvještaja koji „pokazuje izvore pribavljanja kao i način upotrebe novca“²², odnosno „daje informacije o izvorima i upotrebi gotovine tijekom izvještajnog razdoblja, ali predstavlja i osnovu za planiranje budućih gotovinskih tokova i potreba za financiranjem.“²³ Izvještaj o novčanim tokovima osigurava informacije o tokovima novca vezanim uz sveukupnost poslovanja određenog subjekta. Svrha izvještaja o novčanim tokovima, a to znači koristi koje vanjskim i unutarnjim korisnicima pruža ovaj izvještaj, mogu se sistematizirati na sljedeći način:

- a) procjena sposobnosti poduzeća da ostvari budući čisti novčani tok,
- b) da omogući ocjenu sposobnosti poduzeća da ispuni svoje obveze vjerovnicima, isplati dividende te da se ocijene potrebe poduzeća za vanjskim financiranjem ,
- c) da se omogući ocjena uzroka zbog kojih se razlikuje neto dobit od čistog novčanog toka te da omogući povezivanje novčanih primitaka i novčanih izdataka,
- d) da se omogući procjena učinaka novčanog toka te raznih nenovčanih investicijskih i financijskih aktivnosti tijekom razdoblja na financijski položaj poduzeća.²⁴

---

²¹ Gulin, D., et. al., Određene pripremne radnje prije sastavljanja financijskih izvještaja, Računovodstvo i financije, broj 12/2015., Zagreb, 2015., str. 6.

²² Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 81

²³ Vidučić, Lj., Financijski menadžment, RRiF plus, Zagreb, 2006., str. 371

²⁴ Gulin, D., et. al., Određene pripremne radnje prije sastavljanja financijskih izvještaja, Računovodstvo i financije, broj 12/2015., Zagreb, 2015., str. 6. Vidjeti detalj: Gulin D., Perčević H., Financijsko računovodstvo -izabrane teme, HZRIF, Zagreb, 2013

Sljedećim tablicama (5.3.1., 5.3.2., 5.3.3. i 5.3.4.) i grafikonima (5.3.1. i 5.3.2.) prikazana je horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima.

Tablica 5.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2016.)

NETO NOVČANI TOKOVI	2015.	2016.	Iznos promjene	% promjene
Poslovne aktivnosti	25.804.914	15.385.944	-10.418.970	-40,38%
Investicijske aktivnosti	-12.544.711	-14.767.367	-2.222.656	17,72%
Financijske aktivnosti	-8.720.605	2.132.830	10.853.435	-124,46%
Ukupno neto povećanje ili smanjenje novca	4.539.598	2.751.407	-1.788.191	-39,39%

Izvor: *Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2016. godinu; vlastiti izračun*

Tablica 5.3.2. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2016.-2017.)

NETO NOVČANI TOKOVI	2016.	2017.	Iznos promjene	% promjene
Poslovne aktivnosti	15.385.944	26.308.326	10.922.382	70,99%
Investicijske aktivnosti	-14.767.367	-15.879.577	-1.112.210	7,53%
Financijske aktivnosti	2.132.830	-2.561.243	-4.694.073	-220,09%
Ukupno neto povećanje ili smanjenje novca	2.751.407	7.867.506	5.116.099	185,94%

Izvor: *Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2017. godinu; vlastiti izračun*

Tablica 5.3.3. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2017.-2018.)

NETO NOVČANI TOKOVI	2017.	2018.	Iznos promjene	% promjene
Poslovne aktivnosti	26.308.326	25.205.170	-1.103.156	-4,19%
Investicijske aktivnosti	-15.879.577	-7.037.773	8.841.804	-55,68%
Financijske aktivnosti	-2.561.243	-4.240.916	-1.679.673	65,58%
Ukupno povećanje ili smanjenje novca	7.867.506	13.926.481	6.058.975	77,01%

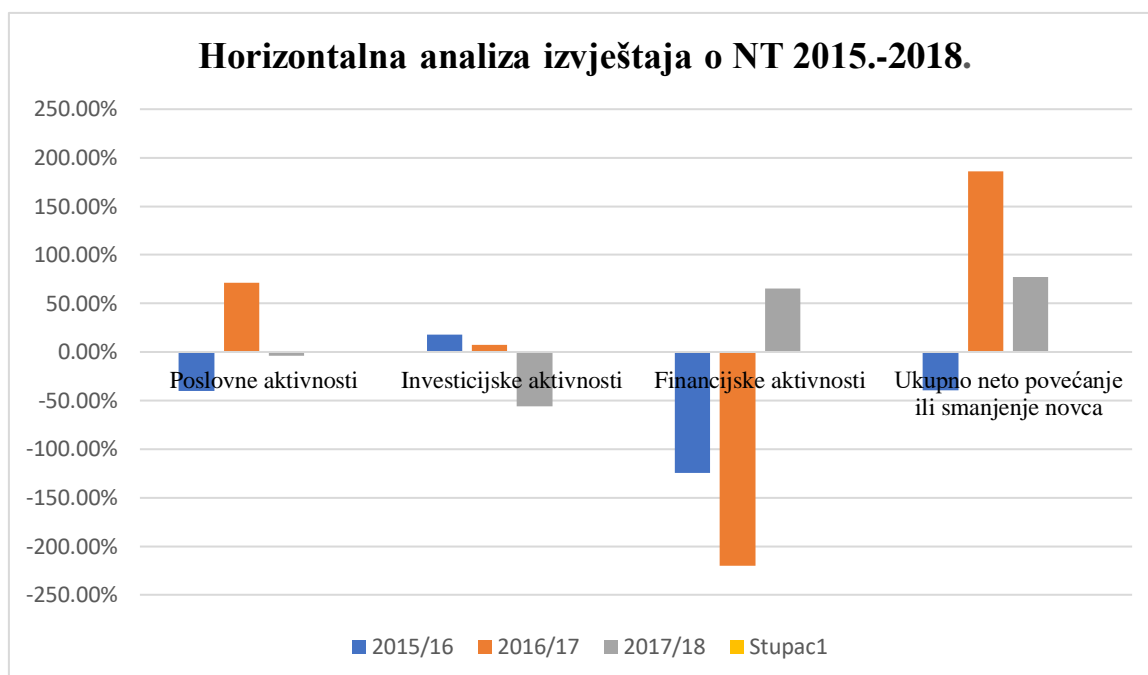
Izvor: *Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu; vlastiti izračun*

Tablica 5.3.4. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)

NETO NOVČANI TOKOVI	2015		2016		2017.		2018.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Poslovne aktivnosti	25.804.914	568,44%	15.385.944	559,20%	26.308.326	334,39%	25.205.170	180,99%
Investicijske aktivnosti	-12.544.711	-276,34%	-14.767.367	-536,72%	-15.879.577	-201,84%	-7.037.773	-50,54%
Financijske aktivnosti	-8.720.605	-192,10%	2.132.830	77,52%	-2.561.243	-32,55%	-4.240.916	-30,45%
Ukupno povećanje ili smanjenje novca	4.539.598	100,00%	2.751.407	100,00%	7.867.506	100,00%	13.926.481	100,00%

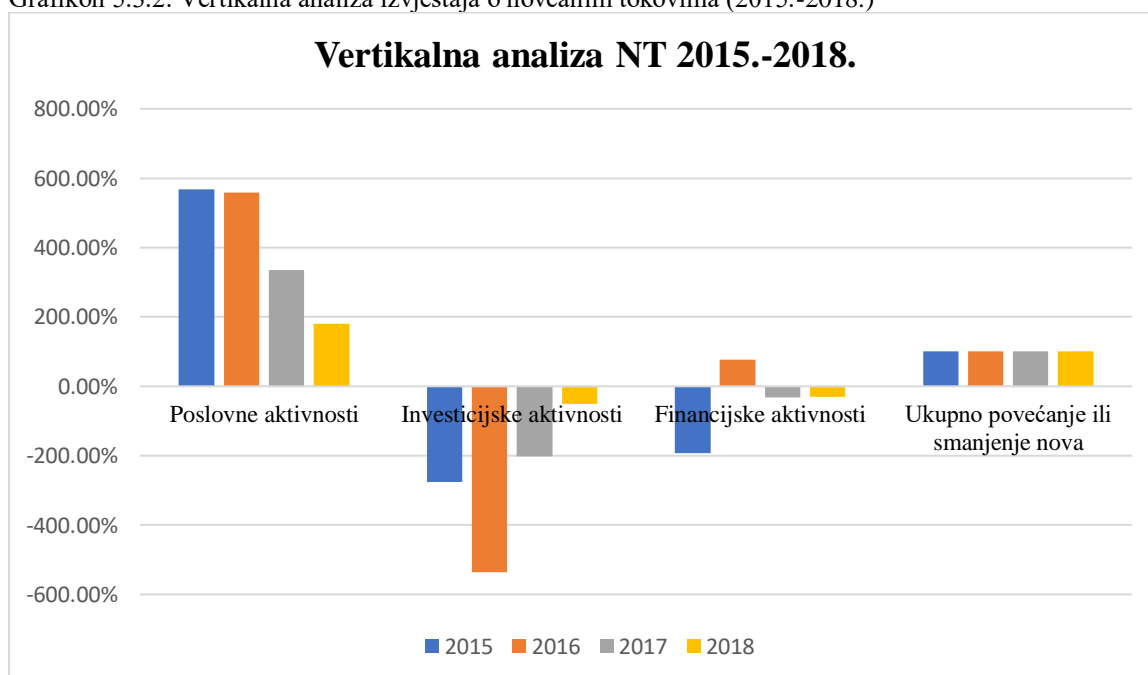
Izvor: *Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun*

Grafikon 5.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani finansijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

Grafikon 5.3.2. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani finansijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

Iz provedene analize izvještaja o novčanim tokovima moguće je donijeti sljedeće zaključke:

- izvještaj o novčanim tokovima Hoteli Makarska d.d. sastavljen je primjenom indirektno metode

- u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti su se smanjili za 40,38%; neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti bilježe povećanje od 17,72%; neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti bilježe pad od 124,46%; ukupno neto smanjene novca u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu iznosi 39,39%

- u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti su se povećali za 70,99%; neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti bilježe povećanje od 7,53%; neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti bilježe pad od 220,09%; ukupno neto povećanje novca u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu iznosi 185,94%

- u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti su se smanjili za 4,19%; neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti bilježe pad od 55,68%; neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti bilježe povećanje od 65,58%; ukupno neto povećanje novca u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu iznosi 77,01%.

- neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti imaju značajan utjecaj u ukupnom neto povećanju ili smanjenju novca, a posebice 2015. godine kada bilježe udio od 568,44%; neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti u ukupnom neto smanjenju ili povećanju novca bilježe smanjenje udio, a najmanji udio bio je 2016 godine kada je iznosio pad od 536,72%, neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti sudjeluju relativno malo u ukupnom neto povećanju ili smanjenju novca u usporedbi s neto novčanim tokovima od ostalih aktivnosti.

6. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Pod pokazateljem se podrazumijeva racionalan broj koji se dobije stavljanjem u odnos jedne ekonomske veličine s drugom ekonomskom veličinom. Kod stavljanja u odnos dvije veličine uvijek treba razmisliti o tome ima li smisla računati takav pokazatelj. Svaki pokazatelj može biti dodatna informacija za donošenje određenih odluka određenih odluka. Pokazatelje možemo promatrati i kroz prizmu planiranja i kontrole.²⁵

Temeljne skupine financijskih omjera i indikatora:

- Pokazatelji likvidnosti (*liquidity ratios*)
- Pokazatelji zaduženosti (*leverage ratios*)
- Pokazatelji aktivnosti (*activity ratios*)
- Pokazatelji ekonomičnost (*economic ratios*)
- Pokazatelji investiranja (*investment ratios*)
- Pokazatelji profitabilnosti (*profitability ratios*)

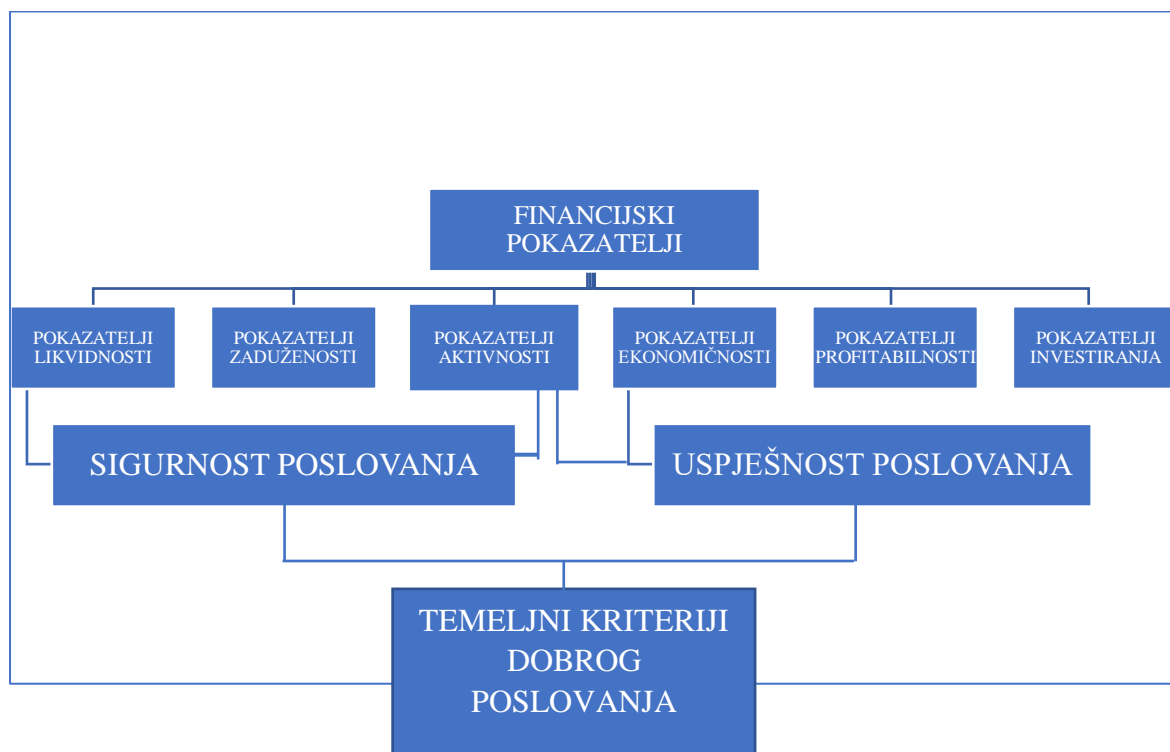
Navedeni pokazatelji odnose se na sigurnost i na uspješnost poslovanja. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti opisuju financijski položaj društva i stoga se odnose na sigurnost, dok se pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja odnose na uspješnost (efikasnost) poslovanja.²⁶

---

²⁵ http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf 30.6.2019.

²⁶ <https://alphacapitalis.com/2018/02/19/financijski-omjeri-i-indikator-i-likvidnost-zaduzenost-aktivnost/> 30.6.2019.

Slika 6.1. Financijski pokazatelji i temeljni kriteriji dobrog poslovanja

Izvor: Izrađeno prema: Žager K., Žager L., op. cit., 1999., str. 174

6.1. Pokazatelji likvidnosti

Pojam likvidnost (lat. *liquidus*= *tekući*, eng. *liquidity*) označava svojstvo imovine ili njezinih dijelova da se mogu brzo i bez gubitaka pretvoriti u novac. Likvidnost poduzeća predstavlja protočnost, sposobnost nenovčanih dijelova imovine da se transformiraju u novac (gotovinu) dostatan za pokriće preuzetih obveza.²⁷

Tablica 6.1.1. Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK	POŽELJNA VELIČINA
koef. trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze	$\geq 0,5$
koef. ubrzane likvidnosti	novac+potraživanja	kratkoročne obveze	min 1
koef. tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze	> 2
koef. financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital+dug.obveze	< 1

Izvor: Izrađeno prema: Žager K., Žager L., op. cit., 1999., str. 176-177

Sljedećim tablicama (6.1.2., 6.1.3., 6.1.4. i 6.1.5.) i grafikonom (6.1.1.) prikazani su pokazatelji likvidnosti Hoteli Makarska d.d.

²⁷ Deković Ž., "Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća", Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 130.

Tablica 6.1.2. Koeficijent trenutne likvidnosti

POKAZATELJI TRENUTNE LIKVIDNOSTI				
GODINA	NOVAC	KRATKOROČNE OBVEZE	PTt	POŽELJNA VELIČINA
2015.	26.175.814	18.058.094	1,45	≥ 0,5
2016.	28.927.221	12.896.298	2,24	≥ 0,5
2017.	36.794.725	8.829.249	4,17	≥ 0,5
2018.	50.721.206	12.936.675	3,92	≥ 0,5

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj trenutne likvidnosti u sve četiri promatrane godine veći je od zahtijevane veličine što je povoljno; pokazatelj je najmanji 2015. godine kada je iznosio 1,45, a najveći je 2017. godine kada na 1 kunu kratkoročnih obveza dolazi 4,17 kuna gotovog novca; za poduzeće se može reći da je likvidno odnosno da je u mogućnosti u kratkom roku pribaviti novčana sredstva za podmirenje svojih kratkoročnih obveza.

Tablica 6.1.3. Koeficijent ubrzane likvidnosti

POKAZATELJI UBRZANE LIKVIDNOSTI				
GODINA	NOVAC+kvp+POTRAŽIVANJA	KRATKOROČNE OBVEZE	PUL	POŽELJNA VELIČINA
2015.	26.478.514	18.058.094	1,47	min 1
2016.	31.993.491	12.896.298	2,48	min 1
2017.	38.965.220	8.829.249	4,41	min 1
2018.	56.085.771	12.936.675	4,34	min 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj ubrzane likvidnosti u promatranom je razdoblju veći od 1 te je zadovoljavajući; pokazatelj je najveći u 2017. godini kada je iznosio 4,41, a najmanji je 2015. godine kada je iznosio 1,47; poduzeće u 2015. godini na 1 kunu kratkoročnih obveza ima 1,47 kn kratkotrajne imovine izuzevši zalihe; poduzeće je u mogućnosti podmiriti svoje kratkoročne obveze upotrebom svoje najlikvidnije imovine.

Tablica 6.1.4. Koeficijent tekuće likvidnosti

POKAZATELJI TEKUĆE LIKVIDNOSTI				
GODINA	KRATKOTRAJNA IMOVINA	KRATKOROČNE OBVEZE	PTL	POŽELJNA VELIČINA
2015.	29.966.411	18.058.094	1,66	>2
2016.	32.678.916	12.896.298	2,53	>2
2017.	39.577.400	8.829.249	4,48	>2
2018.	56.594.046	12.936.675	4,37	>2

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj tekuće likvidnosti u promatranom je razdoblju veći od 2, što je zadovoljavajuće; pokazatelj je najveći u 2017. godini kada je iznosio 4,48 što je posljedica povećanja kratkotrajne imovine i smanjenja kratkoročnih obveza; pokazatelj je najmanji u 2015. godini kada iznosi 1,66; ovakva visina pokazatelja likvidnosti ukazuje na uspješno i kvalitetno upravljanje kratkotrajnom imovinom jer poduzeće može korištenjem svoje kratkotrajne imovine podmiriti svoje kratkoročne obveze.

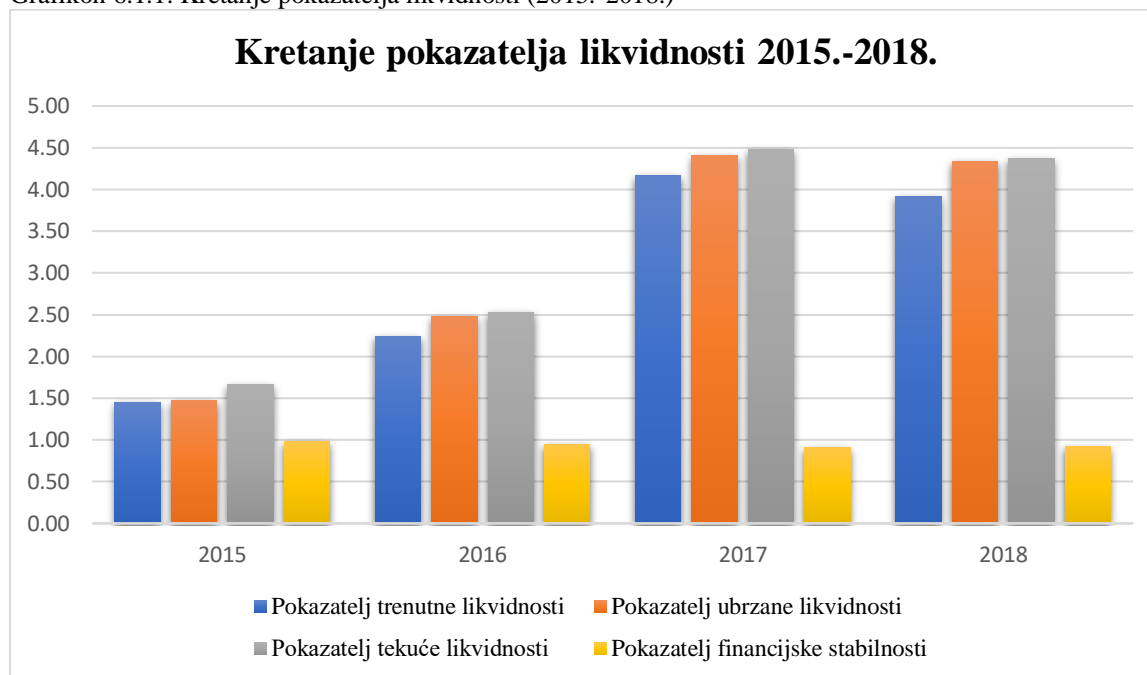
Tablica 6.1.5. Koeficijent financijske stabilnosti

POKAZATELJ FINANCIJSKE STABILNOSTI				
GODINA	DUGOTRAJNA IMOVINA	KAPITAL+DUGOR. OBV	PFS	POŽELJNA VELIČINA
2015.	242.509.092	248.193.153	0,98	<1
2016.	247.402.146	260.786.554	0,95	<1
2017.	249.957.995	273.479.109	0,91	<1
2018.	239.795.835	259.785.654	0,92	<1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj financijske stabilnosti u promatranom je razdoblju manji od 1, što je povoljno; dugotrajna imovina manja je od zbroja kapitala i dugoročnih obveza, a to znači da se jedan dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora sredstava; pokazatelj je najmanji 2017. godine kada je iznosio 0,91, a najveći je bio 2015. godine kada je iznosio 0,98; smanjenje pokazatelja ukazuje da se neto radni kapital povećava što može pozitivno utjecati na održavanje likvidnosti poduzeća.

Grafikon 6.1.1. Kretanje pokazatelja likvidnosti (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

6.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti ili pokazatelji upotrebe financijske poluge (*leverage ratios*) pokazuju strukturu kapitala i predočavaju do koje mjere hotelijersko poduzeće financira svoju imovinu iz vlastitih i tuđih izvora sredstava. Pokazatelji zaduženosti koriste se za procjenu financijskog rizika poduzeća, odnosno mjere stupanj zaduženosti hotelijerskog poduzeća. Pokazatelji zaduženosti su odraz strukture pasive, a pokazuju do koje mjere je poduzeće financirano iz tuđih izvora i koliko je ono sposobno podmiriti svoje dužničke obveze.²⁸

Tablica 6.2.1. Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK	DŽELJNA VELIČIN
Koef. zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina	< 0,5
Koef. vl. financiranja	Glavnica	Ukupna imovina	> 0,5
Koef. financiranja	Ukupne obveze	Glavnica	što manji
Pokriće troškova kamata	Dobit prije poreza i kamata	Kamate	što veći
Faktor zaduženosti	Ukupne obveze	Zadržana dobit+ amort.	što manji
Stupanj pokrića I	Glavnica	Dugotrajna imovina	≥ 1
Stupanj pokrića II	Glavnica+ dugor. obveze	Dugotrajna imovina	> 1

Izvor: Izrađeno prema: Žager K., Žager L., op. cit., 1999., str. 177

²⁸ Deković Ž., "Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća", Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str 136.

Sljedećim tablicama (6.2.2., 6.2.3., 6.2.4., 6.2.5., 6.2.6., 6.2.7., 6.2.8.) i grafikonom (6.2.1.) prikazani su pokazatelji zaduženosti Hoteli Makarska d.d.

Tablica 6.2.2. Koefficient zaduženosti

KOEFIČIJENT ZADUŽENOSTI				
GODINA	UKUPNE OBVEZE	UKUPNA IMOVINA	PZ	POŽELJNA VELIČINA
2015.	30.013.375	272.475.503	0,11	< 0,5
2016.	27.834.898	280.093.525	0,10	< 0,5
2017.	26.396.577	289.535.395	0,09	< 0,5
2018.	26.667.691	296.483.319	0,09	< 0,5

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj zaduženosti u sve četiri godine manji je od 0,5 te je zadovoljavajući; pokazatelj je najveći u 2015. godini kada iznosi 0,11, a najmanji je 2017. i 2018. kada iznosi 0,09; 2016. godine pokazatelj je iznosio 0,1 što znači da na 1 kunu ukupne imovine dolazi 0,1 kuna ukupnih obveza tj., 10% ukupne imovine financira se iz tuđih izvora sredstava; pokazatelj zaduženosti poduzeća manji je od pokazatelja zaduženosti što znači da je poduzeće sigurno za ulaganje.

Tablica 6.2.3. Koefficient vlastitog financiranja

KOEFIČIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA				
GODINA	GLAVNICA	UKUPNA IMOVINA	KVF	POŽELJNA VELIČINA
2015.	236.237.872	272.475.503	0,87	> 0,5
2016.	245.847.954	280.093.525	0,88	> 0,5
2017.	255.911.781	289.535.395	0,88	> 0,5
2018.	246.054.638	296.483.319	0,83	> 0,5

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj vlastitog financiranja u promatranom razdoblju veći je od 0,5 te se smatra izuzetno povoljnim; pokazatelj je najmanji bio 2018. godine kada je iznosio 0,83, a najveći 2016. i 2017. godine kada je iznosio 0,88; u 2015. godini pokazatelj je iznosio 0,87, što znači da je na 1 kn ukupne imovine dolazilo 0,87 kn vlastitog kapitala, tj. 87% ukupne imovine financirano je iz vlastitih izvora sredstava; može se zaključiti da poduzeće nije rizično.

Tablica 6.2.4. Koeficijent financiranja

KOEFIČIJENT FINANCIRANJA				
GODINA	UKUPNE OBVEZE	GLAVNICA	KF	POŽELJNA VELIČINA
2015.	30.013.375	236.237.872	0,13	što manji
2016.	27.834.898	245.847.954	0,11	što manji
2017.	26.396.577	255.911.781	0,10	što manji
2018.	26.667.691	246.054.638	0,11	što manji

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj financiranja od 2015. do 2018. godine izuzetno je povoljan; pokazatelj je najlošiji 2015. godine kada iznosi 0,13, a najpovoljniji 2017. godine kada iznosi 0,10; u posljednjoj promatranoj godini pokazatelj raste te iznosi 0,11, što znači da je na 1 kn kapitala posuđeno 0,11 kn tuđih sredstava; sukladno pokazateljima, može se reći da poduzeće nije rizično za ulaganje.

Tablica 6.2.5. Pokriće troškova kamata

POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA				
GODINA	DOBIT PRIJE POREZA I KAMATA	KAMATA	PTK	POŽELJNA VELIČINA
2015.	12.708.128	2.706.385	4,70	što veći
2016.	14.745.290	2.654.223	5,56	što veći
2017.	15.344.737	3.272.646	4,69	što veći
2018.	-9.050.017	2.059.570	-4,39	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj pokriva troškova kamata za Hoteli Makarska d.d. u promatranom razdoblju relativno je visok; pokazatelj je najmanji 2018. godine kada iznosi -4,39 zbog zabilježenog poslovnog gubitka, a najveći 2016. godine kada iznosi 5,56; poduzeće je 2016. godine približno 6 puta pokrilo kamate na dugove zaradom prije kamata i poreza; može se reći da postoji velika sigurnost za vjerovnike; iako je poželjno da ovaj pokazatelj bude što veći, ipak previsok pokazatelj u poduzeću može ukazivati na nedovoljnu iskorištenost financijske poluge.

Tablica 6.2.6. Faktor zaduženosti

FAKTOR ZADUŽENOSTI				
GODINA	UKUPNE OBVEZE	ZADRŽANA DOBIT+amort	FZ	POŽELJNA VELIČINA
2015.	30.013.375	9.803.600	3,06	što manji
2016.	27.834.898	17.515.016	1,59	što manji
2017.	26.396.577	26.889.106	0,98	što manji
2018.	26.667.691	43.837.796	0,61	što manji

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- faktor zaduženosti poduzeća u promatranom razdoblju manji je od 5 te ima tendenciju pada, što je povoljno; u djelatnosti hotelijerstva ovaj faktor ne bi trebao biti veći od 10 godina; faktor je najveći u 2015. godini kada iznosi 3,06, a najmanji u 2018. godini kada iznosi 0,61, što znači da je poduzeću potrebno malo više od pola godine da iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju, bez novih ulaganja, podmiri svoje dospjele obveze.

Tablica 6.2.7. Stupanj pokrića I.

STUPANJ POKRIĆA I				
GODINA	VLASTITI KAPITAL	DUGOTRAJNA IMOVINA	SP I	POŽELJNA VELIČINA
2015.	236.237.872	242.509.092	0,97	≥ 1
2016.	245.847.954	247.402.146	0,99	≥ 1
2017.	255.911.781	249.957.995	1,02	≥ 1
2018.	246.054.638	239.795.835	1,03	≥ 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- stupanj pokrića I. u promatranom razdoblju ima tendenciju porasta; u prve dvije godine pokazatelji su manji od 1 što za poduzeće nije povoljno; najveći pokazatelj zabilježen je 2018. godine kada je iznosio 1,03 a to znači da se dugotrajna imovina u cijelosti financira iz vlastitih sredstava;, a najmanji je bio 2015. kada je iznosio 0,97.

Tablica 6.2.8. Stupanj pokrića II.

STUPANJ POKRIĆA II				
GODINA	GLAVNICA+DUGOR.OBVEZE	DUGOTRAJNA IMOVINA	SP II	POŽELJNA VELIČINA
2015.	248.193.153	242.509.092	1,02	> 1
2016.	260.786.554	247.402.146	1,05	> 1
2017.	273.479.109	249.957.995	1,09	> 1
2018.	259.785.654	239.795.835	1,08	> 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

- stupanj pokrića II. u promatrane četiri godine veći je od 1, što je povoljno; poduzeće ispunjava zlatno bankarsko pravilo prema kojem se dugotrajna imovina treba financirati iz dugoročnih izvora sredstava; stupanj pokrića najveći je u 2017. godini kada iznosi 1,09, a najmanji 2015. godine kada iznosi 1,02; može se zaključiti da se jednim dijelom dugoročnih izvora sredstava financira kratkotrajna imovina, što je bitno zbog održavanja likvidnosti.

Grafikon 6.2.1. Kretanje pokazatelja zaduženosti (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani finansijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017 i 2018. godinu; vlastiti izračun

6.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na stupanj angažiranosti i iskorištenja imovine. Pokazuju koliko brzo imovina cirkulira u poslovnom procesu. Analizirati se može obrtaj ukupne imovine ili pojedini dio imovine. Za valjanu interpretaciju ovih pokazatelja rezultate bi trebalo usporediti s prethodnom godinom, ciljnom veličinom, prosjekom industrije ili konkurentskim poduzećima.²⁹ Najčešće korišteni pokazatelji aktivnosti su koeficijent obrta ukupne imovine, koeficijent obrta kratkotrajne imovine, koeficijent obrta potraživanja, trajanje naplate potraživanja u danima, koeficijent obrta zaliha te broj dana vezivanja zaliha.³⁰

Tablica 6.3.1. Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK	POŽELJNA VELIČINA
koef. obrtaja uk. imovine	ukupni prihodi	ukupna imovina	što veći
koef. obrtaja kratk. imovine	ukupni prihodi	kratkotrajna imovina	što veći
koef. obrtaja zaliha	poslovni prihodi	zalihe	što veći
broj dana vezivanja zaliha	broj dana u godini	koef. obrtaja zaliha	što manji
koef. obrtaja potraživanja	poslovni prihodi	potraživanja	što veći
trajanje naplate potr. u danima	broj dana u godini	koef. obrtaja potraživanja	što manji

Izvor: Žager K., Žager L., *Analiza finansijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 178.

²⁹ Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz finansijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018., str 12

³⁰ Žager, K., Žager, L., *Analiza finansijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 178.

Sljedećim tablicama (6.3.2., 6.3.3., 6.3.4., 6.3.5., 6.3.6. i 6.3.7.) i grafikonom (6.3.1.) prikazani su pokazatelji aktivnosti Hoteli Makarska d.d.

Tablica 6.3.2. Koeficijent obrta ukupne imovine

POKAZATELJ OBRTAJA UKUPNE IMOVINE				
GODINA	UKUPNI PRIHODI	UKUPNA IMOVINA	Poui	POŽELJNA VELIČINA
2015.	78.504.146	272.475.503	0,29	što veći
2016.	81.910.801	280.093.525	0,29	što veći
2017.	86.456.491	271.102.800	0,32	što veći
2018.	90.539.254	273.230.200	0,33	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj obrtaja ukupne imovine u promatranom razdoblju nema velika odstupanja te varira od 0,29 do 0,33; pokazatelj ima blagu tendenciju rasta; koeficijent je najveći 2018. godine kada iznosi 0,33; pokazatelj je najmanji u 2015. i 2016. godini kada se ukupna imovina u toku godine obrnula 0,29 puta, tj. kada je na 1 kn ukupne imovine ostvareno 0,29 kn ukupnih prihoda; u cjelokupnom je razdoblju poduzeću bilo potrebno više od godine dana da bi se obrnula ukupna imovina.

Tablica 6.3.3. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

POKAZATELJ OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE				
GODINA	UKUPNI PRIHODI	KRATKOTRAJNA IMOVINA	POki	POŽELJNA VELIČINA
2015.	78.504.146	29.966.411	2,62	što veći
2016.	81.910.801	32.678.916	2,51	što veći
2017.	86.456.491	39.577.400	2,18	što veći
2018.	90.539.254	56.594.046	1,60	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine u promatranom razdoblju najmanji je u 2018. godini kada iznosi 1,60; od 2016. godine bilježi se smanjenje; pokazatelj je najveći u 2015. godini kada iznosi 2,62, što znači da se kratkotrajna imovina obrnula 2,62 puta u toku godine, tj. na 1 kn kratkotrajne imovine ostvareno je 2,62 kn ukupnih prihoda.

Tablica 6.3.4. Koeficijent obrta zaliha

POKAZATELJ OBRTAJA ZALIHA				
GODINA	POSLOVNI PRIHODI	ZALIHE	POz	POŽELJNA VELIČINA
2015.	76.952.277	555.998	138,40	što veći
2016.	80.147.891	685.425	116,93	što veći
2017.	83.983.433	612.180	137,19	što veći
2018.	89.181.234	508.275	175,46	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj obrtaja zaliha 2015. godine iznosi 138,40, no u 2016. godini znatno pada te iznosi 116,93; od 2016. godine pokazatelj ima tendenciju rasta, pa tako u 2017. godini iznosi 137,19

što znači da su se zalihe u toku godine dana obrnule 137,19 puta, odnosno na 1 kn zaliha ostvareno je 137,19 kn poslovnih prihoda.

Tablica 6.3.5. Broj dana vezivanja zaliha

BROJ DANA VEZIVANJA ZALIHA				
GODINA	BROJ DANA U GODINI	POz	n	POŽELJNA VELIČINA
2015.	365	138,40	2,64	što manji
2016.	365	116,93	3,12	što manji
2017.	365	137,19	2,66	što manji
2018.	365	175,46	2,08	što manji

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- broj dana vezivanja zaliha u četiri promatrane godine pokazuje određene oscilacije; pokazatelj je najveći 2016. godine kada iznosi 3,12; od 2017. godine pokazatelj se smanjuje, što se smatra povoljnim; pokazatelj je najmanji 2018. godine te iznosi 2,08, odnosno za obrtaj zaliha bila su potrebna malo više od 2 dana.

Tablica 6.3.6. Koeficijent obrtaja potraživanja

KOEFIČIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA				
GODINA	POSLOVNI PRIHODI	POTRAŽIVANJA	POp	POŽELJNA VELIČINA
2015.	76.952.277	2.931.899	26,25	što veći
2016.	80.147.891	3.066.270	26,14	što veći
2017.	83.983.433	2.170.495	38,69	što veći
2018.	89.181.234	5.364.565	16,62	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj obrtaja potraživanja također oscilira; pokazatelj je najmanji u 2018. godini kada je iznosio 16,62, a najveći u 2017. godini kada je iznosio 38,69; u 2016. godini obrtaj potraživanja zadržao se na približno istoj razini kao i prethodne godine te iznosi 26,14, što znači da su se potraživanja u 2016. godini obrnula oko 26 puta.

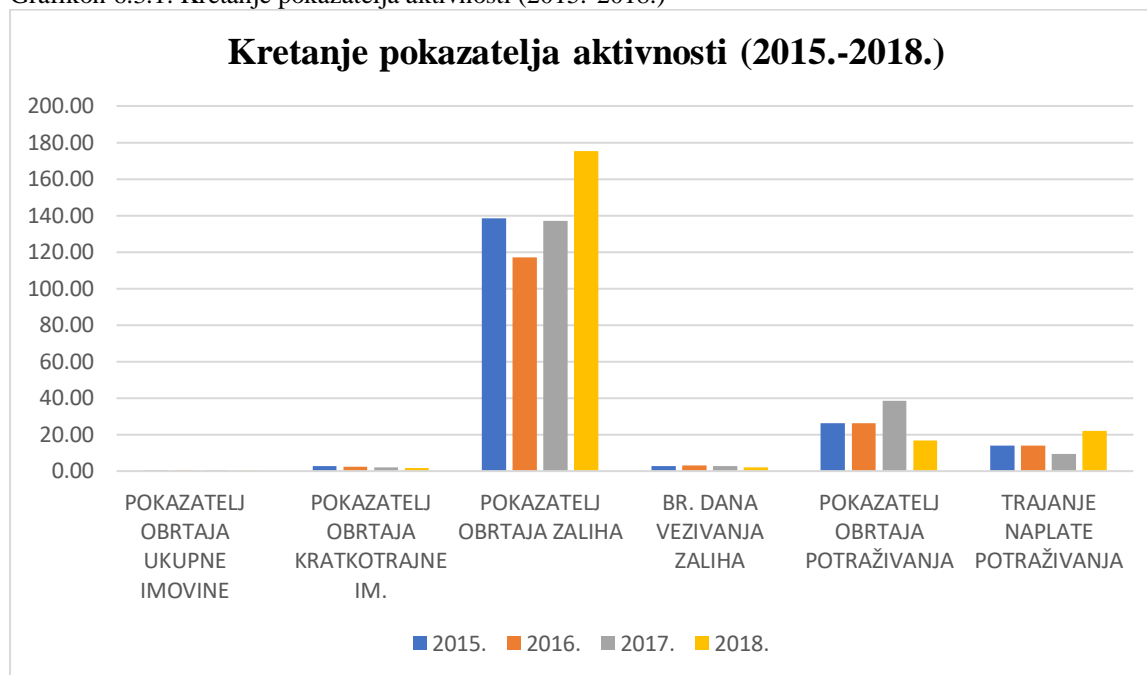
Tablica 6.3.7. Trajanje naplate potraživanja

TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA				
GODINA	BROJ DANA U GODINI	POp	n	POŽELJNA VELIČINA
2015.	365	26,25	13,91	što veći
2016.	365	26,14	13,96	što veći
2017.	365	38,69	9,43	što veći
2018.	365	16,62	21,96	što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017., i 2018. godinu; vlastiti izračun

- trajanje naplate potraživanja trebalo bi biti što manje i u pravilu se kreće od 15 do 30 dana; 2015. godine pokazatelj iznosi 13,91, dok je 2016. pokazatelj skoro pa identičan te iznosi 13,96; 2017. godine pokazatelj bilježi najmanju vrijednost te iznosi 9,43; 2018. godine pokazatelj bilježi najveću vrijednost te iznosi 21,96, tj., poduzeću je potrebno skoro 22 dana da naplati svoja potraživanja.

Grafikon 6.3.1. Kretanje pokazatelja aktivnosti (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

6.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju računa dobiti i gubitka. Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti manja od 1, to znači da poduzeće posluje s gubitkom.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Ukupni prihodi / ukupni rashodi)³¹

Tablica 6.4.1. Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK	POŽELJNA VELIČINA
Ekonom. ukupnog poslovanja	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	> 1
Ekonomičnost prodaje	Prihodi od prodaje	Rashodi od prodaje	> 1
Ekonomičnost financiranja	Financijski prihodi	Financijski rashodi	> 1
Ekonom. izvanrednih aktivnost	Izvanredni prihodi	Izvanredni rashodi	> 1

Izvor: Žager K., Žager L., *Analiza financijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 179

Sljedećim tablicama (6.4.2., 6.4.3. i 6.4.4.) i grafikonom (6.4.1.) prikazani su pokazatelji ekonomičnosti Hoteli Makarska d.d.

³¹ <https://profitiraj.hr/kako-analizirati-financijske-izvjestaje/> 1.7.2019.

Tablica 6.4.2. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA				
GODINA	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	EU	POŽELJNA VELIČINA
2015.	78.504.146	68.502.403	1,15	> 1
2016.	81.910.801	69.819.734	1,17	> 1
2017.	86.456.491	74.384.400	1,16	> 1
2018.	90.539.254	101.648.840	0,89	> 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja za promatrano razdoblje veći je od 1 u periodu od 2015.-2017. što je povoljno za poduzeće dok je 2018. pokazatelj manji od 1 što za poduzeće nije povoljno; pokazatelj ima tendenciju pada od 2017. godine te je najveći u 2016. godini kada iznosi 1,17, a najmanji u 2018. godini kada iznosi 0,89; poduzeće je u posljednjoj godini na 1 kn ukupnih rashoda ostvarilo 0,89 kn ukupnih prihoda tj. bilježi minus od 0,11 kn.

Tablica 6.4.3. Ekonomičnost poslovanja

EKONOMIČNOST POSLOVANJA (prodaje)				
GODINA	PRIHODI OD PRODAJE	RASHODI OD PRODAJE	Ep	POŽELJNA VELIČINA
2015.	76.952.277	65.796.018	1,17 kn	> 1
2016.	80.147.891	67.165.511	1,19 kn	> 1
2017.	83.983.433	71.111.754	1,18 kn	> 1
2018.	89.181.234	99.589.270	0,90 kn	> 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj poslovanja, odnosno prodaje, identičan je pokazatelju ekonomičnosti ukupnog poslovanja; pokazatelj ekonomičnosti poslovanja veći je od 1 u prve 3 promatrane godine i iznosi oko 1,18 dok u 2018. pokazatelj bilježi pad te iznosi 0,90 jer je poduzeće imalo veće rashode od prodaje nego prihode od prodaje; poduzeće na 1 kn poslovnih rashoda ostvaruje oko 1,18 kn poslovnih prihoda u prve 3 promatrane godine.

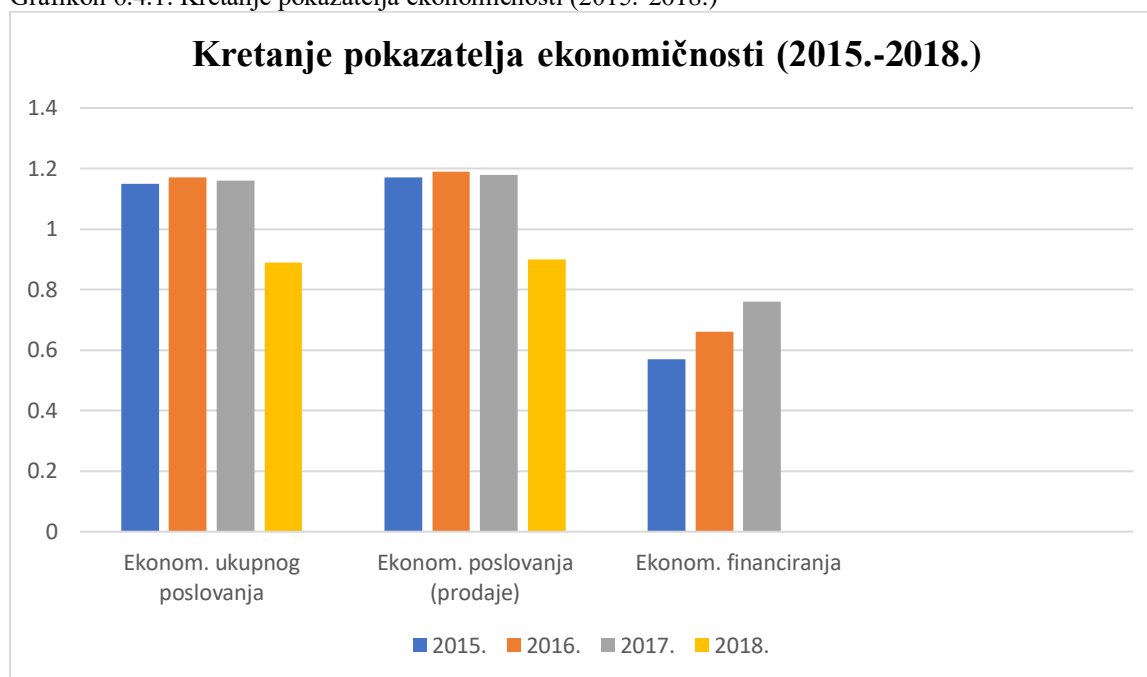
Tablica 6.4.4. Ekonomičnost financiranja

EKONOMIČNOST FINANCIRANJA				
GODINA	FINANCIJSKI PRIHODI	FINANCIJSKI RASHODI	Ef	POŽELJNA VELIČINA
2015.	1.551.869	2.706.385	0,57	> 1
2016.	1.762.910	2.654.223	0,66	> 1
2017.	2.473.058	3.272.646	0,76	> 1
2018.	1.358.020	2.059.570	0,66	> 1

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj ekonomičnosti financiranja je u sve četiri godine manji od 1, što je nezadovoljavajuće; pokazatelj je najveći u 2017. godini kada iznosi 0,76, a najmanji u 2015. godini kada iznosi 0,57; u posljednjoj promatranoj godini pokazatelj iznosi 0,66, odnosno poduzeće na 1 kn rashoda iz financijskih aktivnosti ostvaruje 0,66 kn prihoda iz financijskih aktivnosti tj., bilježi gubitak od 0,34 kn.

Grafikon 6.4.1. Kretanje pokazatelja ekonomičnosti (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani finansijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

6.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelj rentabilnosti (profitabilnosti) (engl. *profitability ratios*, njem. *Rentabilitätsgröße*), općenito odražavaju stupanj korištenja postojećih potencijala uspjeha i mjere se na temelju odnosa povrata ili rente s jedne strane i uloga s druge strane. Iz opće definicije rentabilnosti slijedi kako se i povrat i ulog mogu izražavati na različite načine, tako da se mogu formirati i različiti pokazatelji rentabilnosti poslovanja.³²

Tablica 6.5.1. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK	POŽELJNA VELIČINA
Neto marža profita	Neto dobit+ kamate	Ukupni prihodi	Što veći
Bruto marža profita	Bruto dobit+ kamate	Ukupni prihodi	Što veći
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit+ kamate	Ukupna imovina	Što veći
Bruto rentabilnost imovine	Bruto dobit+ kamate	Ukupna imovina	Što veći
Rentabilnost kapitala	Neto dobit	Glavnica	Što veći

Izvor: Žager K., Žager L., *Analiza finansijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 180

Sljedećim tablicama (6.5.2., 6.5.3., 6.5.4., 6.5.5. i 6.5.6.) i grafikonom (6.5.1.) prikazani su pokazatelji profitabilnosti Hoteli Makarska d.d.

³² <http://www.poslovni.hr/leksikon/pokazatelj-rentabilnosti-profitabilnosti-1484> 7.7.2019.

Tablica 6.5.2. Neto marža profita

NETO MARŽA PROFITA				
GODINA	NETO DOBIT+ KAMATE	UKUPNI PRIHOD	NMP	POŽELJNA VELIČINA
2015.	10.627.823	78.504.146	13,54%	Što veći
2016.	12.264.305	81.910.801	14,97%	Što veći
2017.	13.336.473	86.456.491	15,43%	Što veći
2018.	-7.144.939	90.539.254	-7,89%	Što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj neto marže profita u prve 3 promatrane godine bilježi blago povećanje te varira od 13% do 15% što se može smatrati povoljnim; pokazatelj je najveći u 2017. godini kada iznosi 15,43%, a najmanji u 2018. godini kada iznosi -7,89% jer je poduzeće u tom razdoblju zabilježilo gubitak poslovne godine; poduzeće u 2017. godini na 1 kn ukupnih prihoda ostvaruje oko 0,15 kn bruto dobiti, odnosno zadržava 15% ukupnih prihoda u obliku neto dobiti.

Tablica 6.5.3. Bruto marža profita

BRUTO MARŽA PROFITA				
GODINA	BRUTO DOBIT+ KAMATE	UKUPNI PRIHODI	BMP	POŽELJNA VELIČINA
2015.	12.708.128	78.504.146	16,19%	Što veći
2016.	14.745.290	81.910.801	18,00%	Što veći
2017.	15.344.737	86.456.491	17,75%	Što veći
2018.	-9.050.017	90.539.254	-10,00%	Što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- stopa bruto marže profita u prve 3 promatrane godine iznosi prosječno oko 17% što je povoljno; stope bruto i neto marže profita nisu previše različite što znači da nije iskazano porezno opterećenje u odnosu na ukupan prihod; stopa u 2015. godini iznosi 16,19%, a u 2016. godini 18%; stopa u 2018. je negativno zbog ostvarenog bruto gubitka razdoblja; poduzeće u 2016. godini na 1 kn ukupnih prihoda ostvaruje 0,18 kn neto dobiti, tj. od 1 kn ukupnih prihoda zadržava 18% u obliku bruto dobiti.

Tablica 6.5.4. Neto rentabilnost imovine

NETO RENTABILNOST IMOVINE				
GODINA	NETO DOBIT+ KAMATE	UKUPNA IMOVINA	NRI	POŽELJNA VELIČINA
2015.	10.627.823	272.475.503	3,90%	Što veći
2016.	12.264.305	280.093.525	4,38%	Što veći
2017.	13.336.473	271.102.800	4,92%	Što veći
2018.	-7.144.939	273.230.200	-2,61%	Što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj neto rentabilnosti imovine u prve 3 promatrane godine iznosi oko 4% što je zadovoljavajuće, ali pokazatelj u 2018. godini je negativan; pokazatelj je najveći bio u 2017. godini kada je iznosio 4,92%, a najmanji u 2018. godini kada je iznosio -2,61%; poduzeće je u 2017. godini na 1 kn ukupne imovine ostvarilo 0,4 kn neto dobiti, tj. rentabilnost imovine

izračunate na temelju dobiti nakon oporezivanja i troškova kamata iznosi 4,92%, što je znak uspješnog korištenja imovine u svrhu ostvarenja dobiti.

Tablica 6.5.5. Bruto rentabilnost imovine

BRUTO RENTABILNOST IMOVINE				
GODINA	BRUTO DOBIT+ KAMATE	UKUPNA IMOVINA	BRI	POŽELJNA VELIČINA
2015.	12.708.128	272.475.503	4,66%	Što veći
2016.	14.745.290	280.093.525	5,26%	Što veći
2017.	15.344.737	271.102.800	5,66%	Što veći
2018.	-9.050.017	273.230.200	-3,31%	Što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj bruto rentabilnosti imovine u promatranom razdoblju, kao i pokazatelj neto rentabilnosti imovine ne bilježi velika odstupanja ovih dvaju pokazatelja, ovo ukazuje na činjenicu da nije iskazano veće porezno opterećenje na ukupnu imovinu; pokazatelj je najveći u 2017. godini kada iznosi 5,66%, a najmanji u posljednjoj promatranoj godini kada iznosi -3,31%; poduzeće je u 2017. godini na 1 kn ukupne imovine ostvarilo oko 0,56 kn bruto dobiti, tj. rentabilnost imovine izračunate na temelju dobiti prije oporezivanja i troškova kamata iznosi 5,66%.

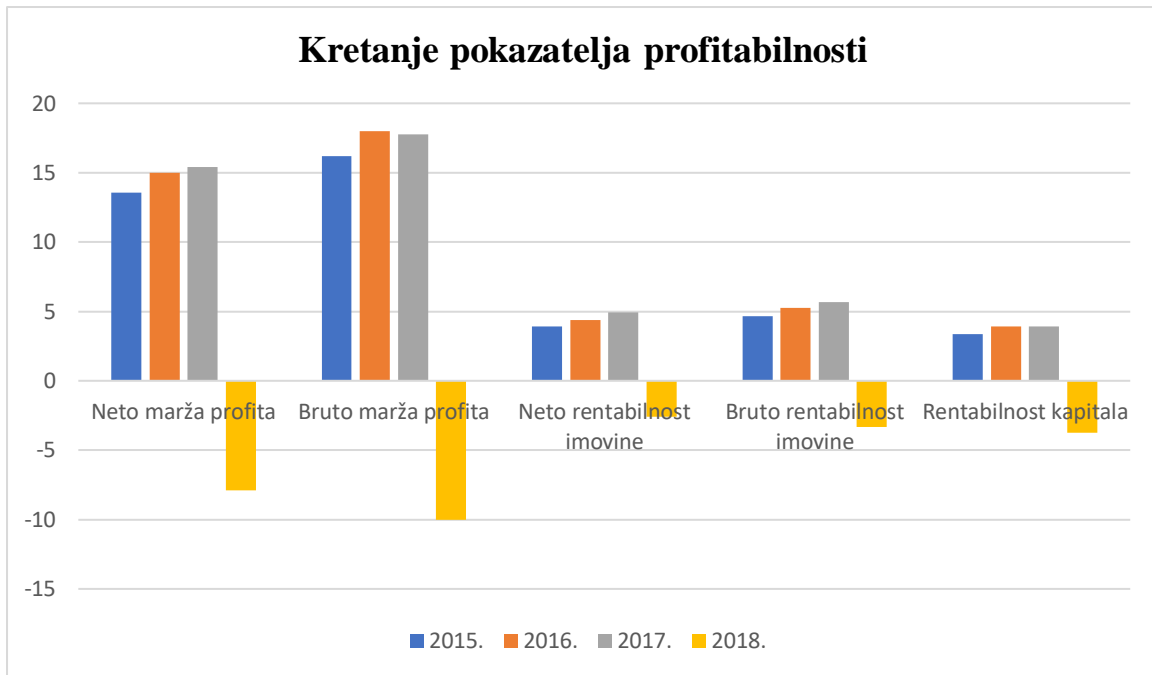
Tablica 6.5.6. Rentabilnost vlastitog kapitala

RENTABILNOST KAPITALA				
GODINA	NETO DOBIT	GLAVNICA	RK	POŽELJNA VELIČINA
2015.	7.921.438	236.237.872	3,35%	Što veći
2016.	9.610.082	245.847.954	3,91%	Što veći
2017.	10.063.827	255.911.781	3,93%	Što veći
2018.	-9.204.509	246.054.638	-3,74%	Što veći

Izvor: Godišnji revidirani financijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

- pokazatelj rentabilnosti vlastitog kapitala u promatranom razdoblju iznosi oko 3% što je povoljno; ovaj pokazatelj ima tendenciju rasta što je zadovoljavajuće, ali u zadnjoj godini bilježi pad, pa je tako iznos najveći u 2017. godini kada iznosi 3,93%, a najmanji u 2018. godini kada iznosi -3,74%; poduzeće je u 2017. godini na 1 kn vlastitog kapitala ostvarilo oko 0,39 kn neto dobiti.

Grafikon 6.5.1. Kretanje pokazatelja profitabilnosti (2015.-2018.)

Izvor: Godišnji revidirani finansijski izvještaji Hoteli Makarska d.d. za 2016., 2017. i 2018. godinu; vlastiti izračun

7. SINTETIZIRANI NALAZI ANALIZE

Nakon provedene financijske analize poduzeća Hoteli Makarska d.d. ustanovljene su promjene koje se opisuju u nastavku:

7.1. Bilanca

- u prve tri promatrane godine bilježi se povećanje dugotrajne imovine zahvaljujući ulaganju materijalnu imovinu (građevinske objekte i postrojenja i opremu) dok u zadnjoj promatranoj godini (2018.) dolazi do velikog smanjenja vrijednosti materijalne imovine (ponajviše građevinskih objekata) što je u konačnici utjecalo na smanjenje vrijednosti dugotrajne imovine
- kratkotrajna imovina u promatranom razdoblju bilježi kontinuirani rast što je posljedica ponajviše povećanja novca u banci i blagajni
- plaćeni troškovi budućeg razdoblja u 2015. i 2017. godini nisu zabilježeni dok su najveći bili u zadnjoj promatranoj 2018. godini.
- kapital i rezerve u prve tri promatrane godine bilježe povećanje što je posljedica zadržane dobiti dok je u 2018. godini ostvaren pad kao posljedica ostvarenog gubitka poslovne godine
- dugoročne obveze bilježe rast u prve tri godine dok su u zadnjoj promatranoj godini zabilježile pad
- kratkoročne obveze najveće su bile u 2015. godini te dolazi do pada u ostale dvije godine (2016. i 2017.) te u zadnjoj promatranoj godini se opet povećavaju što je posljedica povećanja obveza prema dobavljačima
- odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja je najmanje bilo u 2016. i 2017. godini, a najveće povećanje bilježi u 2018. godini.

7.2. Račun dobiti i gubitka

- poslovni prihodi su u prva tri promatrana razdoblja veći od poslovnih rashoda, dok su u zadnjoj promatranoj godini poslovni rashodi veći od poslovnih prihoda što je posljedica povećanja stope amortizacije na građevinske objekte; najveći rast poslovnih prihoda zabilježen je 2018. godine što je posljedica povećanja prihoda od prodaje; poslovni rashodi su najveći rast također zabilježili u 2018. godini; većinu poslovnih rashoda čine materijalni troškovi, troškovi

materijala i sirovina, ostali vanjski troškovi, troškovi osoblja, amortizacija te ostali troškovi; u strukturi ukupnih prihoda najveći udio čine poslovni prihodi

- financijski prihodi su u promatranome razdoblju manji od financijskih rashoda; financijski prihodi kao i rashodi odnose se u glavnom na kamate, tečajne razlike, dividende i slične prihode iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima te na nerealizirane prihode od financijske imovine

- poduzeće u promatranom razdoblju nije bilježilo izvanredne prihode, kao niti izvanredne rashode

- ukupni prihodi su u prva tri promatrana razdoblja veći od ukupnih rashoda, dok u zadnjoj promatranoj godini ukupni rashodi premašuju ukupne prihode; ukupni prihodi bili su najveći u 2018. godini, a najmanji u 2015. godini

- u prva tri promatrana razdoblja je ostvarena neto dobit dok je u zadnjoj promatranoj godini ostvaren neto gubitak

7.3. Izvještaj o novčanim tokovima

- neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti u promatranom razdoblju bilježe pozitivnu vrijednost; najveći su u 2017. godini, a najmanji u 2016. godini

- neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti bilježe negativnu vrijednost u cjelokupnom promatranom razdoblju; najmanja vrijednost zabilježena je 2017. godine

- neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti su negativni 2015., 2017., i 2018. godine dok je 2016. godina jedina gdje su pozitivni; najmanja vrijednost zabilježena je 2015., a najveća 2016. godine

- ukupni neto novčani tokovi su pozitivni u cjelokupnom promatranom razdoblju, 2016. dolazi do pada u odnosu na 2015., a u ostale dvije promatrane godine (2017. i 2018) dolazi do povećanja, najmanja vrijednost zabilježena je u 2016. godini, a najveća u 2018. godini.

7.4. Sustav financijskih pokazatelja

- pokazatelji trenutne, ubrzane i tekuće likvidnosti iznad su graničnih vrijednosti osim u 2015. godini kada je pokazatelj tekuće likvidnosti manji od poželjne veličine te su pokazatelji vrlo zadovoljavajući; poduzeće je likvidno što znači da je u stanju podmiriti sve svoje kratkoročne obveze; pokazatelji su najveći u 2017. godini, a najmanji u 2015. godini; pokazatelji financijske stabilnosti su u promatranom razdoblju manji od 1 što je zadovoljavajuće za poduzeće

- pokazatelji zaduženosti su u sve četiri promatrane godine manji od 0.5 što je za poduzeće vrlo pozitivno, tj., to znači da poduzeće financira sa manje od 50% svoju imovinu sa tuđim izvorima; usporedno sa pokazateljima zaduženosti, pokazatelji vlastitog financiranja su veći od 0.5 što znači da poduzeće financira sa više od 50% svoje imovine vlastitim sredstvima, pokazatelj je najveći u 2016. i 2017. godini, a najmanji u 2018. godini; pokazatelj financiranja je najmanji, tj., najpovoljniji u 2017. godini; pokazatelj pokriva troškova kamata u prve dvije godine ima trend rasta dok u posljednje dvije dolazi do pada trenda, pokazatelj je najmanji u 2018. godini što može označavati veliku nesigurnost za vjerovnike; pokazatelj faktora zaduženosti najveći je u 2015. godini gdje je poduzeću trebalo skoro tri godine da otplati obveze kroz zadržanu dobit i amortizaciju, a najmanji u 2018. godini; stupanj pokriva I. za poduzeće je u prve dvije godine nepovoljan jer je pokazatelj manji od 1, a u 2017. i 2018. godini je povoljan jer su pokazatelji veći od tražene veličine; stupanj pokriva II. Za poduzeće je povoljno jer su pokazatelji veći od tražene veličine u sve 4 promatrane godine.

- pokazatelji aktivnosti poduzeća koji su ostvareni su jako povoljni za poduzeće; npr. pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine, potraživanja i zaliha označava da se kratkotrajna imovina u jednom poslovnom procesu obrne i do nekoliko puta

- pokazatelji ekonomičnosti poslovanja u prve tri promatrane godine su veći od tražene veličine što je za poduzeće vrlo bitno dok je u posljednjoj godini pokazatelj manji od 1, pokazatelj je najveći u 2016. godini, a najmanji u 2018. godini; pokazatelji ekonomičnosti (prodaje) su približno jednaki za svaku godinu; pokazatelji ekonomičnosti financiranja su u sve 4 promatrane godine manji od tražene veličine te je to za poduzeće vrlo nezadovoljavajuće

- svi pokazatelji profitabilnosti u prve tri promatrane godine za poduzeće su vrlo zadovoljavajući i povoljni osim za 2018. godini kada je pokazatelj negativan, pokazatelji su najveći u 2017. godini, a najmanji u 2018. godini.

8. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE FINANCIJSKOG STANJA, PROFITABILNOSTI I FINANCIJSKIH TOKOVA

Nakon provedene financijske analize poduzeća Hoteli Makarska d.d. napokon se može dati nekoliko preporuka za poboljšanje financijske slike poduzeća.

Poduzeće Hoteli Makarska d.d. prema viđenom raspolaže sa velikim udjelom dugotrajne imovine te bi poduzeće trebalo svake godine raditi na smanjenju udjela dugotrajne imovine, a ponajviše materijalne imovine u ukupnoj imovini te povećati udjel kratkotrajne imovine koja se može i do nekoliko puta obrnuti te dovesti do povećanja rasta prihoda poduzeća.

S obzirom da raspolaže velikim udjelom dugotrajne imovine gdje se prvenstveno misli na hotelske zgrade, poduzeće bi trebalo povećati broj smještajnih kapaciteta kako bi se poboljšali poslovni rezultati.

Poduzeće bi trebalo smanjiti svoje dugoročne obveze korištenjem svoje dugotrajne imovine, tj., trebalo bi povećati udio novca i kratkotrajne financijske imovine kako se ne bi dogodilo da trebaju upotrebljavati novac iz vlastitog kapitala, odnosno zaduživati se kod banaka.

Poduzeće je povećalo svoje kratkoročne obveze zbog obveza prema dobavljačima koji sudjeluju na obnovi hotela Meteor kojemu će se u skorije vrijeme podignuti kvaliteta i broj smještajnih jedinica.

S obzirom da je glavna karakteristika turističke djelatnosti u Republici Hrvatskoj sezonalnost, poduzeće Hoteli Makarska d.d. bi trebalo razmisliti o reduciranju broja stalno zaposlenih te povećati broj sezonskih radnika.

Poduzeće se u većini financira vlastitim kapitalom što mu omogućava veći prostor za kreditno financiranje.

Pokazatelji likvidnosti poduzeća su veoma povoljni međutim trebali bi voditi računa o tome da je držanje gotova novca jako neefikasno i skupo te bi novac trebalo što više obrtati.

Treba istaknuti da je poduzeće u 2018. godini imalo povećanje rezerviranja zbog započetog sudskog procesa s Gradom Makarska oko zemljišta turističkog naselja Rivijera te je zbog toga zabilježen neto gubitak te poslovne godine.

Zbog konkurentnosti poduzeće bi trebalo još više ulagati u obnovu svoja tri hotela u svome vlasništvu te izradi nove ponude za postsezonu i predsezonu kako bi bilo popunjeno što više dana u godini te maksimalno iskoristilo svoje kapacitete.

Poduzeće većinu svojih usluga naplaćuje u eurima te zbog toga postoji rizik da zbog pada tečaja eura u odnosu na kunu ostvari manji prihod. Zbog ove navedene stavke poduzeće bi trebalo više raditi na privlačenju domaćih kupaca kako bi se izbjegao tečajni rizik, a istovremeno bi se kroz kreiranje nove ponude smanjila sezonalnost.

9. ZAKLJUČAK

U ovome završnom radu provela se financijska analiza poduzeća Hoteli Makarska d.d. Poduzeće Hoteli Makarska su dioničko društvo čije se središte nalazi u gradu Makarska te osnovna djelatnost poslovanja Društva su pružanje usluga smještaja, hrane i pića, a tu djelatnost obavljaju preko svoja tri hotela: Meteor, Dalmacija i TN Rivijera.

Analiza financijskih podataka se provela za razdoblje od 2015. do 2018. godine. Analizirajući podatke za razdoblje od 2015. do 2018. došlo se do zaključka da je poduzeće vrlo sigurno za ulaganje, tj. da postoji vrlo mali rizik za potencijalne investitore, poduzeće podmiruje na vrijeme svoje dugoročne i kratkoročne obveze, u cijelosti financira svoju dugotrajnu imovinu svojim dugoročnim sredstvima, pokazatelji likvidnosti su optimalni te poduzeće ima sve predispozicije da ostvaruje još bolje poslovne rezultate u budućnosti.

Poduzeće se većinski financira iz vlastitih izvora te je zbog toga vrlo povoljno za ulagačke aktivnosti.

Poduzeće kontinuirano radi na privlačenju sve većeg broja domaćih i inozemnih gostiju koji će se odmoriti i uživati u sadržajima i uslugama koje objekti i osoblje poduzeća nude.

Poduzeće je u 2018. godini zabilježilo povećanje rashoda zbog isplata za ostvarene, a neiskorištene godišnje odmore svoga osoblja čime je dano do znanja da u upravi poduzeća vode brigu o svojim djelatnicima bez obzira na cijenu.

S obzirom da je u prethodnoj godini zabilježen neto gubitak poslovne godine to nije obeshrabilo upravu društva da izdvoji sredstva za obnovu vanjskog bazena hotela Meteor koji trenutno ima četiri zvjezdice. Neto gubitak poslovne 2018. godine utvrđen je zbog znatnih rezerviranja za sudske sporove sa Gradom Makarska oko zemljišta turističkog naselja Rivijera. Iz financijske analize poduzeća vidljivo je da je riječ o vrlo odgovornom poduzeću koje bi trebalo u budućnosti ostvarivati još bolje poslovne rezultate.

Kako bi poduzeće i dalje ostvarivalo uspješne poslovne rezultate vrlo je bitno da radi na smanjenju troškova, rashoda, kontinuirano prati trendove u turizmu i da prema tome prilagođava svoju ponudu kako bi podignuli kvalitetu, što bolje koristi financijsku polugu, kontinuirano radi na usavršavanju svog osoblja.

LITERATURA:

1. Deković Ž., „Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016.
2. Deković Ž., Žaja J., „Zbirka zadataka iz financijskog menadžmenta“, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018.
3. Gulin, D., et. al., *Određene pripremne radnje prije sastavljanja financijskih izvještaja, Računovodstvo i financije, broj 12/2015.*, Zagreb, 2015.
4. Međunarodni računovodstveni standardi 2000., Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2000.
5. Skupina autora, (redaktori: Gulin, D., Žager L.), Računovodstvo. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu, 2. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., 2006.
6. Štahan, M., et. Al., *Računovodstvo trgovačkih društava prema HSFI i MSFI*. TEB – Poslovno savjetovanje, Zagreb, 2010.
7. Vidučić, Lj., *Financijski menadžment*. V. izdanje, RRI plus, Zagreb, 2006.
8. Žager, K., Žager, L., *Analiza financijskih izvještaja*, 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb, 2008., str.181.
9. Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2015. godinu.
10. Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2016. godinu.
11. Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2017. godinu.
12. Godišnji revidirani financijski izvještaj Hoteli Makarska d.d. za 2018. godinu.
13. <https://www.hoteli-makarska.hr/hr/kontakt> 12.05.2019.
14. <https://www.tportal.hr/biznis/clanak/valamar-od-cerp-a-preuzeo-hotele-makarska-foto-20180404>
15. <https://www.hoteli-makarska.hr/hr/nasi-hoteli/hotel-meteor> 12.05.2019.
16. <https://www.azurtours.hr/ljetovanje-jadran/sjeverna-i-srednja-dalmacija/ljetovanje-makarska-rivijera-resort/9372/> 12.05.2019.
17. <http://www.zse.hr/userdocsimages/financ/HMAM-fin2018-4Q-NotREV-N-HR.pdf> 12.05.2019.
18. <http://www.poslovni.hr/leksikon/analiza-financijskih-izvjestaja-62> 15.05.2019.
19. http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf 30.6.2019.

20. <https://alphacapitalis.com/2018/02/19/financijski-omjeri-i-indikatori-likvidnost-zaduzenost-aktivnost/> 30.6.2019.
21. <https://profitiraj.hr/kako-analizirati-financijske-izvjestaje/> 1.7.2019.
22. <http://www.poslovni.hr/leksikon/pokazatelj-rentabilnosti-profitabilnosti-1484> 7.7.2019.

POPIS SLIKA:

Slika 4.1. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja	11
Slika 4.2. Korisnici financijskih izvještaja	12
Slika 6.1. Financijski pokazatelji i temeljni kriteriji dobrog poslovanja	34

POPIS TABLICA:

Tablica 2.1. Udio poduzeća Hoteli Makarska d.d. u djelatnosti prema ukupnom prihodu (2017.)	8
Tablica 2.2. Udio poduzeća Hoteli Makarska d.d. u djelatnosti prema EBIT (2017.)	8
Tablica 3.1. Vlasnička struktura Hoteli Makarska d.d. na dan 31.12.2018.	9
Tablica 5.1.1. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2016.)	15
Tablica 5.1.2. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2016.-2017.)	16
Tablica 5.1.3. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2017.-2018.)	17
Tablica 5.1.4. Vertikalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	18
Tablica 5.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2016.)	23
Tablica 5.2.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2016.-2017.)	24
Tablica 5.2.3. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2017.-2018.)	25
Tablica 5.2.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	26
Tablica 5.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2016.)	30
Tablica 5.3.2. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2016.-2017.)	30
Tablica 5.3.3. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2017.-2018.)	30
Tablica 5.3.4. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)	30
Tablica 6.1.1. Pokazatelji likvidnosti	34
Tablica 6.1.2. Koeficijent trenutne likvidnosti	35
Tablica 6.1.3. Koeficijent ubrzane likvidnosti	35
Tablica 6.1.4. Koeficijent tekuće likvidnosti	36
Tablica 6.1.5. Koeficijent financijske stabilnosti	36
Tablica 6.2.1. Pokazatelji zaduženosti	37
Tablica 6.2.2. Koeficijent zaduženosti	38
Tablica 6.2.3. Koeficijent vlastitog financiranja	38
Tablica 6.2.4. Koeficijent financiranja	39
Tablica 6.2.5. Pokriće troškova kamata	39
Tablica 6.2.6. Faktor zaduženosti	39
Tablica 6.2.7. Stupanj pokrića I.	40

Tablica 6.2.8. Stupanj pokrića II.	40
Tablica 6.3.1. Pokazatelji aktivnosti	41
Tablica 6.3.2. Koeficijent obrta ukupne imovine	42
Tablica 6.3.3. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	42
Tablica 6.3.4. Koeficijent obrta zaliha	42
Tablica 6.3.5. Broj dana vezivanja zaliha	43
Tablica 6.3.6. Koeficijent obrtaja potraživanja	43
Tablica 6.3.7. Trajanje naplate potraživanja	43
Tablica 6.4.1. Pokazatelji ekonomičnosti	44
Tablica 6.4.2. Ekonomičnost ukupnog poslovanja	45
Tablica 6.4.3. Ekonomičnost poslovanja	45
Tablica 6.4.4. Ekonomičnost financiranja	45
Tablica 6.5.1. Pokazatelji profitabilnosti	46
Tablica 6.5.2. Neto marža profita	47
Tablica 6.5.3. Bruto marža profita	47
Tablica 6.5.4. Neto rentabilnost imovine	47
Tablica 6.5.5. Bruto rentabilnost imovine	48
Tablica 6.5.6. Rentabilnost vlastitog kapitala	48

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 3.1. Vlasnička struktura Hoteli Makarska d.d.	9
Grafikon 5.1.1. Horizontalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	19
Grafikon 5.1.2. Vertikalna analiza bilance Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	19
Grafikon 5.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	27
Grafikon 5.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Hoteli Makarska d.d. (2015.-2018.)	27
Grafikon 5.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)	31
Grafikon 5.3.2. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima (2015.-2018.)	31
Grafikon 6.1.1. Kretanje pokazatelja likvidnosti (2015.-2018.)	37
Grafikon 6.2.1. Kretanje pokazatelja zaduženosti (2015.-2018.)	41
Grafikon 6.3.1. Kretanje pokazatelja aktivnosti (2015.-2018.)	44
Grafikon 6.4.1. Kretanje pokazatelja ekonomičnosti (2015.-2018.)	46
Grafikon 6.5.1. Kretanje pokazatelja profitabilnosti (2015.-2018.)	49